

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ
തൈത്തിരീയ സംഹിതാ
പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

പ്രഥമകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Contents

1 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ പ്രഥമം കാണ്ഡം 3

1.4 പ്രഥമകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ- (സുതയാദിനേ

കർതവ്യാ ഗ്രഹാഃ)..... 3

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

1 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ പ്രഥമം കാണ്ഡം

1.4 പ്രഥമകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ-

(സൂത്യാദിനേ കർതവ്യാ ഗ്രഹാഃ)

1.4.1.1

ആ ദദേ ഗ്രാവാഃ*സ്യധാരകൃദ് ദേവേഭ്യോ ഗംഭീരമിമ-
മധാരം കൃധ്യുത്തമേന പവിനേന്ദ്രായ സോമച്ഛ് സുഷുതം
മധുമന്തം പയസ്വന്തം വൃഷ്ടിവനിമിന്ദ്രായ താ വൃത്രഘ്ന
ഇന്ദ്രായ താ വൃത്രതുര ഇന്ദ്രായ താഽഭിമാതിഘ്ന ഇന്ദ്രായ
താഽഭിത്യവത ഇന്ദ്രായ താ വിശ്വദേവ്യാവതേ ശ്വാത്രാഃ
സ്ഥ വൃത്രതുരോ രാധോഗുർതാ അമൃതസ്യ പത്നീസ്താ
ദേവീർദേവത്രേമം യജ്ഞം ധത്തോപഹൃതാഃ സോമസ്യ
പിബതോ പഹൃതോ യുഷ്മാകച്ഛ് - [ ] 1

1.4.1.1 (Padam)

ഏതി । ദദേ । ഗ്രാവാ । അസി । അധാരകൃദിത്യധാര - കൃത് ।
ദേവേഭ്യഃ । ഗംഭീരം । ഇമം । അധാരം । കൃധി ।

ഉത്തമേനേത്യുത് - തമേന | പവിനാ | ഇന്ദ്രായ | സോമം |
 സുഷുതമിതി സു - സുതം | മധുന്തമിതി മധു - മന്തം |
 പയസ്വന്തം | വൃഷ്ടിവനിമിതി വൃഷ്ടി-വനിം | ഇന്ദ്രായ |
 ത്വാ | വൃത്രേഷു ഇതി വൃത്ര - ഷേ | ഇന്ദ്രായ | ത്വാ |
 വൃത്രതുര ഇതി വൃത്ര-തുരേ | ഇന്ദ്രായ | ത്വാ |
 അഭിമാതിഷു ഇത്യഭിമാതി - ഷേ | ഇന്ദ്രായ | ത്വാ |
 ആദിത്യവത ഇത്യാദിത്യ - വതേ | ഇന്ദ്രായ | ത്വാ |
 വിശ്വദേവ്യാവത ഇതി വിശ്വദേവ്യ - വതേ | ശ്വാത്രാഃ | സ്ഥ |
 വൃത്രതുര ഇതി വൃത്ര - തുരഃ | രാധോഗുർതാ ഇതി
 രാധഃ - ഗുർതാഃ | അമൃതസ്യ | പത്നീഃ | താഃ | ദേവീഃ |
 ദേവത്രേതി ദേവ - ത്രാ | ഇമം | യജ്ഞം | ധത്ത |
 ഉപഹൂതാ ഇത്യുപ - ഹൂതാഃ | സോമസ്യ | പിബത |
 ഉപഹൂത ഇത്യുപ - ഹൂതഃ | യുഷ്മാകം | **1 (50)**

1.4.1.2

സോമഃ പിബതു യത്തേ സോമ ദിവി ജ്യോതിര്യത് പൃഥിവ്യാം
 യദുരാവന്തരിക്ഷേ തേനാസ്മൈ യജമാനായോരു രായാ
 കൃധ്യധി ദാത്രേ വോചോ ധിഷ്ണേ വീഡൂ സതീ
 വീഡയേമാ-മൂർജം ദധാമാമൂർജം മേ ധത്തം മാ വാച്
 ഹിച്സിഷം മാ മാ ഹിച്സിഷം പ്രാഗപാഗുദഗധരാക്താസ്ത്വാ

ദിശ ആ ധാവന്താംബ നി ഷ്ചര । യത്തേ ( ) സോമാദാഭ്യം
നാമ ജാഗൃവി തസ്മൈ തേ സോമ സോമായ സ്വാഹാ ॥ 2

1.4.1.2 (Padam)

സോമഃ । പിബതു । യത് । തേ । സോമ । ദിവി । ജ്യോതിഃ ।
യത് । പൃഥിവ്യാം । യത് । ഉരു । അന്തരീക്ഷേ । തേന ।
അസ്മൈ । യജമാനായ । ഉരു । രായാ । കൃധി । അധീതി ।
ദാത്രേ । വോചഃ । ധിഷ്ണേ ഇതി । വീഡു ഇതി ।
സതീ ഇതി । വീഡയേമാം । ഊർജം । ദധാമാം । ഊർജം ।
മേ । ധത്തം । മാ । വാം । ഹിംസിഷം । മാ । മാ । ഹിംസിഷം ।
പ്രാക് । അപാക് । ഉദക് । അധരാക് । താഃ । ത്വാ । ദിശഃ ।
ഏതി । ധാവന്തു । അംബ । നീതി । സ്വര । യത് । തേ ( ) ।
സോമ । അദാഭ്യം । നാമ । ജാഗൃവി । തസ്മൈ । തേ । സോമ ।
സോമായ । സ്വാഹാ ॥ 2 (59)

(യുഷാകഃ - സ്വര യത്തേ -നവ ച) (A1)

1.4.2.1

വാചസ്പതയേ പവസ്വ വാജിൻ വൃഷാ വൃഷ്ണാ അശ്ശുഭ്യം
ഗഭസ്തീപൂതോ ദേവോ ദേവാനാം പവിത്രമസി യേഷാം
ദാഹോഽസി തേഭ്യസ്താ സ്വാംക്യതോഽസി മധുമതീർന
ഇഷസ്കൃധി വിശോഭ്യസ്തേന്ദ്രിയേഭ്യോ ദിവ്യേഭ്യഃ

പാർത്ഥിവേഭ്യോ മനസ്സാ ഷ്ശുർവന്തരിക്ഷ-മനീഹി സ്വാഹാ
 താ സുഭവഃ സൂര്യായ ദേവേഭ്യസ്താ മരീചിപേഭ്യ ഏഷ തേ
 യോനിഃ പ്രാണായ താ || 3

1.4.2.1 (Padam)

വാചഃ | പതയേ | പവസ്വ | വാജിന് | വൃഷാ | വൃഷ്ണഃ |
 അശ്ശുഭ്യാമിത്യശ്ശു - ഭ്യാം | ഗഭസ്തിപൃത ഇതി
 ഗഭസ്തി - പൃതഃ | ദേവഃ | ദേവാനാം | പവിത്രം | അസി |
 യേഷാം | ഭാഗഃ | അസി | തേഭ്യഃ | താ | സ്വാകൃതഃ | അസി |
 മധുമതീരിതി മധു - മതീഃ | നഃ | ഇഷഃ | കൃധി | വിശോഭ്യഃ |
 താ | ഇന്ദ്രിയേഭ്യഃ | ദിവ്യേഭ്യഃ | പാർത്ഥിവേഭ്യഃ | മനഃ | താ |
 അഷ്ടു | ഉരു | അന്തരിക്ഷം | അനീതി | ഇഹി | സ്വാഹാ |
 താ | സുഭവ ഇതി സു - ഭവഃ | സൂര്യായ | ദേവേഭ്യഃ | താ |
 മരീചിപേഭ്യ ഇതി മരീചി - പേഭ്യഃ | ഏഷഃ | തേ |
 യോനിഃ | പ്രാണായേതി പ്ര - അനായ | താ || 3 (47)

(വാചഃ-സ്തപതാരിശ്ശത്) (A2)

1.4.3.1

ഉപയാമഗൃഹീതോ ഷ്ടന്തര്യുച്ഛ മഘവൻ പാഹി
 സോമമുരുഷ്യ രായഃ സമിഷോ യജസ്വാന്തസ്തേ ദധാമി
 ദ്യാവാപൃഥിവീ അന്തരുർവന്തരിക്ഷഃ സജോഷാ

ദേവൈരവരൈഃ പരൈശ്ചാത്തര്യമേ മഘവൻ മാദയസ്വ
 സ്വാങ്കൃതോസി മധുമതീർന്ന ഇഷസ്കൃധി
 വിശ്വേഭ്യസ്തേന്ദ്രിയേഭ്യോ ദിവ്യേഭ്യഃ പാർത്ഥിവേഭ്യോ
 മനസ്ത്വാഷ്ടുർവന്തരിക്ഷമനഗിഹി സ്വാഹാ ത്വാ സുഭവഃ
 സൂര്യായ ദേവേഭ്യ ( ) സ്ത്വാ മരീചിപേഭ്യ ഏഷ തേ
 യോനിരപാനായ ത്വാ || 4

1.4.3.1 (Padam)

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ -ഗൃഹീതഃ | അസി | അന്തഃ |
 യച്ഛ | മഘവന്നിതി മഘ - വൻ | പാഹി | സോമം | ഉരുഷ്യ |
 രായഃ | സമിതി | ഇഷഃ | യജസ്വ | അന്തഃ | തേ | ദധാമി |
 ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ -പൃഥിവീ | അന്തഃ | ഉരു |
 അന്തരിക്ഷം | സജോഷാ ഇതി സ - ജോഷാഃ | ദേവൈഃ |
 അവരൈഃ | പരൈഃ | ച | അന്തർയോമ ഇത്യന്തഃ - യാമേ |
 മഘവന്നിതി മഘ - വൻ | മാദയസ്വ | സ്വാങ്കൃതഃ | അസി |
 മധുമതീരിതി മധു-മതീഃ | നഃ | ഇഷഃ | കൃധി | വിശ്വേഭ്യഃ |
 ത്വാ | ഇന്ദ്രിയേഭ്യഃ | ദിവ്യേഭ്യഃ | പാർത്ഥിവേഭ്യഃ | മനഃ |
 ത്വാ | അഷ്ടു | ഉരു | അന്തരിക്ഷം | അനഗിതി | ഇഹി |
 സ്വാഹാ | ത്വാ | സുഭവ ഇതി സു - ഭവഃ | സൂര്യായ |
 ദേവേഭ്യഃ ( ) | ത്വാ | മരീചിപേഭ്യ ഇതി മരീചി - പേഭ്യഃ |

ஹ்ருஷ: | தை | யோநி: | அபாநாயேத்யப - அநாய |

த்யா || 4 (57) (தேவத்யா-ஸூத்ர ௨) (A3)

1.4.4.1

அத வாயோ த்யுஷ ஸூ஁பா உப ந: ஸஹஸ்ரம் தை நியுதோ
விஸ்வார |

உபோ தை அந்யோ மத்யமயாமி யஸ்ய தேவ தயிஷை
பூர்வபேயம் ||

உபயாமஹூஹிதோஸி வாயவே தோந்வாயு இமே ஸூதா: |

உப ப்ரயோதிரா கதமிந்வோ வாமுஸந்தி ஹி ||

உபயாமஹூஹிதோ-ஸிந்வாயுத்யாம் தைஷை தை யோநி:
ஸஜோஷாத்யாம் த்யா || 5

1.4.4.1 (Padam)

ஹ்ருதி | வாயோ இதி | த்யுஷ | ஸூ஁பா இதி ஸூ஁ - பா: |

உபேதி | ந: | ஸஹஸ்ரம் | தை | நியுத இதி நி - யுத: |

விஸ்வாரேதி விஸ்வ - வார || உபோ இதி | தை | அந்ய: |

மத்யம் | அயாமி | யஸ்ய | தேவ | தயிஷை |

பூர்வபேயமிதி பூர்வ - பேயம் || உபயாமஹூஹித

இத்யுபயாம - ஹூஹித: | அஸி | வாயவே | த்யா |

இந்வாயு இதிந்வ - வாயு | இமே | ஸூதா: || உபேதி |

ப்ரயோதிரிதி ப்ரய: - தி: | ஹ்ருதி | கதம் | இந்வ: | வாம் |

ഉശന്തി | ഹി || ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ |
അസി | ഇന്ദ്രവായുഭ്യാമിതിന്ദ്രവായു - ഭ്യാം | ത്വാ | ഏഷഃ |
തേ | യോനിഃ | സജോഷാഭ്യാമിതി സ - ജോഷാഭ്യാം |

ത്വാ || 5 (43) (ആ വായോ- ത്രിചത്വാരീഴ്ശത്) (A4)

1.4.5.1

അയം വാമിത്രാവരുണാ സുതഃ സോമ ജ്ഞാപുധാ |
മമേദിഹ ശ്രുതഃ ഹവം | ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി
മിത്രാവരുണാഭ്യാം ത്വൈഷ തേ യോനിർ ജ്ഞാപുധാമ് ത്വാ || 6

1.4.5.1 (Padam)

അയം | വാമിത്രാവരുണേതി മിത്രാ - വരുണാ | സുതഃ |
സോമഃ | ജ്ഞാപുധേത്യുത - വുധാ || മമ | ഇത് | ഇഹ |
ശ്രുതം | ഹവം || ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ |
അസി | മിത്രാവരുണാഭ്യാമിതി മിത്രാ - വരുണാഭ്യാം | ത്വാ |
ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ | ജ്ഞാപുധാമിത്യുതായു - ഭ്യാം |

ത്വാ || 6 (20) (അയം വാമി - വിഴ്ശതിഃ) (A5)

1.4.6.1

യാ വാമകശാ മധുമത്യശിനാ സുനൃതാവതീ |
തയാ യജ്ഞം മിമിക്ഷതം |
ഉപയാമഗൃഹീതോഽസ്യശിഭ്യാം ത്വൈഷ തേ
യോനിർമാധവീഭ്യാം ത്വാ || 7

1.4.6.1 (Padam)

യാ॑ । വാ॑ം । ക॒ശാ॑ । മ॒ധു॑മ॒തീ॑തി മ॒ധു॑ - മ॒തീ॑ । അ॒ശി॑നാ ।
 സു॒ന്യ॑താവ॒തീ॑തി സു॒ന്യ॑താ - വ॒തീ॑ ॥ ത॒യാ॑ । യ॒ജ്ഞം॑ ।
 മി॒മി॒ക്ഷ॒തം ॥ ഉ॒പ॒യാ॒മഗൃ॑ഹീത ഇ॒ത്യു॒പ॒യാ॒മ - ഗൃ॑ഹീ॒തഃ ।
 അ॒സി॒ । അ॒ശി॑ദ്യാമി॒ത്യശി॑ - ഭ്യാ॒ം । ത്വാ॑ । ഏ॒ഷഃ॑ । തേ॒ ।
 യോ॒നിഃ॑ । മാ॒ധവീ॑ഭ്യാ॒ം । ത്വാ॑ ॥ 7 (18) (യാ വാ- മഷ്ടാദശ) (A6)

1.4.7.1

പ്രാ॒തര്യു॒ജൗ॒ വി॒ മു॒ച്ഛേ॒മാ-മ॒ശി॑നാവേ॒ഹ ഗൃ॑പ്തം ।
 അ॒സ്യ॒ സോ॒മ॒സ്യ॒ പീ॒തയേ॑ ॥ ഉ॒പ॒യാ॒മഗൃ॑ഹീതോ-
 ഽസ്യ॒ശി॑ദ്യാ॒ം ത്വൈ॒ഷ തേ॒ യോ॒നിര॒ശി॑ദ്യാ॒ം ത്വാ॑ ॥ 8

1.4.7.1 (Padam)

പ്രാ॒തര്യു॒ജാ॒വി॒തി പ്രാ॒തഃ - യു॒ജൗ॑ । വീ॒തി॑ । മു॒ച്ഛേ॒മാം ।
 അ॒ശി॑നൗ । ഏ॒തി॑ । ഇ॒ഹ । ഗൃ॑പ്തം ॥ അ॒സ്യ॒ । സോ॒മ॒സ്യ॒ ।
 പീ॒തയേ॑ ॥ ഉ॒പ॒യാ॒മഗൃ॑ഹീത ഇ॒ത്യു॒പ॒യാ॒മ-ഗൃ॑ഹീ॒തഃ । അ॒സി॒ ।
 അ॒ശി॑ദ്യാമി॒ത്യശി॑ - ഭ്യാ॒ം । ത്വാ॑ । ഏ॒ഷഃ॑ । തേ॒ । യോ॒നിഃ॑ ।
 അ॒ശി॑ദ്യാമി॒ത്യശി॑ - ഭ്യാ॒ം । ത്വാ॑ ॥ 8 (19)

(പ്രാ॒തര്യു॒ജാവേ॒-കാ॒ന്ന വി॒ഷ്ശ॑തിഃ) (A7)

1.4.8.1

അ॒യം വേ॒നശ്ചോ॑ദ॒യത് പൃ॒ശ്ണി॑ഗർഭാ ജ്യോതി॑ർജരാ॒യു
 ര॒ജസോ॑ വി॒മാനേ॑ ।

ഇ॒മ॒പാ॒ഘ് സം॒ഗമേ॑ സൂ॒ര്യ॒സ്യ ശി॒ശൂം ന॑ വി॒പ്രാ മ॒തിഭീ॑
 രി॒ഹന്തി॑ ॥ ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീതോ॑-ഽസി ശ॒ണ്ഡായ॑ ത്വൈ॒ഷ തേ॑
 യോനി॑ർവീ॒രതാം॑ പാ॒ഹി ॥ 9

1.4.8.1 (Padam)

അ॒യം । വേ॒നഃ । ചോ॒ദയ॑ത് । പൃ॒ശ്നീഗർഭാ॑ ഇ॒തി
 പൃ॒ശ്നീ -ഗർഭാഃ॑ । ജ്യോതി॑ർജ॒രായു॑രിതി ജ്യോതിഃ - ജ॒രായുഃ॑ ।
 രജ॑സഃ । വി॒മാന॑ ഇ॒തി വി - മാ॒നേ ॥ ഇ॒മം । അ॒പാം ।
 സം॒ഗമ॑ ഇ॒തി സം - ഗമേ॑ । സൂ॒ര്യ॒സ്യ । ശി॒ശൂം । ന । വി॒പ്രാഃ ।
 മ॒തിഭീ॑രിതി മ॒തി - ഭീഃ॑ । രി॒ഹന്തി॑ ॥ ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീത
 ഇ॒ത്യു॒പ॒യാമ॑ - ഗൃ॒ഹീതഃ॑ । അ॒സി । ശ॒ണ്ഡായ॑ । ത്വാ । ഏ॒ഷഃ ।
 തേ । യോനിഃ॑ । വീ॒രതാം॑ । പാ॒ഹി ॥ 9 (25)

(അ॒യം വേ॒നഃ- പഞ്ച॑വി॒ഘ്ശതിഃ) (A8)

1.4.9.1

തം പ്ര॒ത്നമാ॑ പൃ॒ർവ॒മാ വി॒ശ്വമേ॒മമാ॑ ജ്യോ॒ഷ്ഠതാ॑തിം
 ബ॒ർഹി॒ഷഭ॑ഘ് സു॒വർവി॑ദം പ്ര॒തീചീ॑നം വൃ॒ജ്ഞം॑ ദോ॒ഹസേ॑
 ഗി॒രാഽശൂം॑ ജ॒യന്ത॑മനു॒ യാസു॑ വർദ്ധ॒സേ ।
 ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീതോ॑-ഽസി മർ॒കായ॑ ത്വൈ॒ഷ തേ॑ യോനിഃ
 പ്ര॒ജാഃ പാ॒ഹി ॥ 10

1.4.9.1 (Padam)

തം | പ്ര॒ത॒മാ॑ | പൂ॒ർവ॒മാ॑ | വി॒ശ്വ॒മാ॑ | ഇ॒മ॒മാ॑ |
 ജ്യേഷ്ഠ॑താതിമിതി ജ്യേഷ്ഠ - താ॒തി॒ം | ബ॒ർഹി॑ഷദമിതി
 ബ॒ർഹി॑ - സ॒ദം | സു॒വ॒ർവി॑ദമിതി സു॒വഃ - വി॒ദം |
 പ്ര॒തീ॒ചീ॒നം | വൃ॒ജ॒നം | ദോ॒ഹ॒സേ॑ | ഗി॒രാ | ആ॒ശും |
 ജ॒യ॒ന്തം | അ॒നി॒തി | യാ॒സു | വ॒ർധ॑സേ || ഉ॒പ॒യാ॒മഗൃ॑ഹീത
 ഇ॒ത്യു॒പ॒യാ॒മ - ഗൃ॑ഹീതഃ | അ॒സി | മ॒ർകാ॑യ | ത്വാ | ഏ॒ഷഃ |
 തേ | യോ॒നിഃ | പ്ര॒ജാ॑ ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ | പാ॒ഹി || 10 (26)

(തം പ്രതയാ-ഷ്ടവിശ്വതിഃ) (A9)

1.4.10.1

യേ ദേ॒വാ ദി॒വ്യേ॑കാദശ സ്ഥ॒ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാ-മ॑ധ്യേകാദശ
 സ്ഥാ॒സ്തൃ॒ഷഭോ॑ മ॒ഹി॒നൈ॑കാദശ സ്ഥ॒ തേ ദേ॒വാ യ॑ജ്ഞമി॒മം
 ജു॒ഷധ്വ-മു॑പയാമഗൃഹീ॒തോ-ഽസ്യ॑ാഗ്രയ॒ണോ॒ഽസി
 സ്വാ॒ഗ്രയ॒ണോ ജി॒ന്വ യ॑ജ്ഞം ജി॒ന്വ യ॑ജ്ഞപ॒തിമ॑ദി
 സ॒വ॒നാ പാ॒ഹി വി॒ഷ്ണു॑സ്ത്വാം പാ॒തു വി॒ശം താ॒ം
 പാ॒ഹീ॒ന്ദ്രി॒യേ॒ണൈ॑ഷ തേ യോ॒നിർ വി॒ശോ॑ഭ്യസ്ത്വാ ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ || 11

1.4.10.1 (Padam)

യേ | ദേ॒വാഃ | ദി॒വി | ഏ॒കാ॑ദശ | സ്ഥ | പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാം | അ॒ധീ॒തി |
 ഏ॒കാ॑ദശ | സ്ഥ | അ॒സ്തൃ॒ഷഭ॑ ഇ॒ത്യസ്തൃ॑- സ॒ദഃ | മ॒ഹി॒നാ |
 ഏ॒കാ॑ദശ | സ്ഥ | തേ | ദേ॒വാഃ | യ॑ജ്ഞം | ഇ॒മം | ജു॒ഷധ്വം |

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।
 ആഗ്രയണഃ । അസി । സ്വാഗ്രയണ ഇതി സു - ആഗ്രയണഃ ।
 ജിന്വ । യജ്ഞം । ജിന്വ । യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം ।
 അഭീതി । സവനാ । പാഹി । വിഷ്ണുഃ । താം । പാതു ।
 വിശം । താം । പാഹി । ഇന്ദ്രിയേണ । ഏഷഃ । തേ । യോനിഃ ।
 വിശ്വേഭ്യഃ । താ । ദേവേഭ്യഃ ॥ 11 (43)

യേ ദേവാ-സ്രീചതാരിഷ്ശത് (A10)

1.4.11.1

ത്രിഷ്ശത്ത്വയശ്ച ഗണിനോ രുജന്തോ ദിവദ് രുദ്രാഃ
 പൃഥിവീം ച സചന്തേ ।
 ഏകാദശാസോ അഹ്സുഷദഃ സുതദ് സോമം ജുഷന്താദ്
 സവനായ വിശ്വേ ॥
 ഉപയാമഗൃഹീതോ -സ്വാഗ്രയണോസി സ്വാഗ്രയണോ
 ജിന്വ യജ്ഞം ജിന്വ യജ്ഞപതിമഭി സവനാ പാഹി
 വിഷ്ണുസ്താം പാതു വിശം താം പാഹിന്ദ്രിയേണൈഷ
 തേ യോനിർ വിശ്വേഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യഃ ॥ 12

1.4.11.1 (Padam)

ത്രിഷ്ശത് । ത്രയഃ । ച । ഗണിനഃ । രുജന്തഃ । ദിവം । രുദ്രാഃ ।
 പൃഥിവീം । ച । സചന്തേ ॥ ഏകാദശാസഃ ।

അഹ്ണുഷദ ഇത്യഹ്ണു - സദഃ | സൂതം | സോമം |
 ജുഷന്താം | സവനായ | വിശോ ||
 ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി |
 ആഗ്രയണഃ | അസി | സ്വാഗ്രയണ ഇതി സു - ആഗ്രയണഃ |
 ജിന്വ | യജ്ഞം | ജിന്വ | യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം |
 അഭീതി | സവനാ | പാഹി | വിഷ്ണുഃ | താം | പാതു |
 വിശം | താം | പാഹി | ഇന്ദ്രിയേണ | ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ |
 വിശോഭ്യഃ | താ | ദേവേഭ്യഃ || 12 (42)

(ത്രിശ്ശതയോ-ദിചതാരിശ്ശത) (A11)

1.4.12.1

ഉപയാമഗൃഹീതോ-സീന്ദ്രായ താ ബൃഹദതേ വയസ്യത
 ഉക്ഥായുവേ യത്ത ഇന്ദ്ര ബൃഹദയസ്മൈ താ വിഷ്ണവേ
 തൈഷ തേ യോനിരിന്ദ്രായ തോക്ഥായുവേ || 13

1.4.12.1 (Padam)

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ-ഗൃഹീതഃ | അസി | ഇന്ദ്രായ |
 താ | ബൃഹദതേ ഇതി ബൃഹത് - വതേ | വയസ്യതേ |
 ഉക്ഥായുവ ഇത്യുക്ഥ-യുവേ | യത് | തേ | ഇന്ദ്ര | ബൃഹത് |
 വയഃ | തസ്മൈ | താ | വിഷ്ണവേ | താ | ഏഷഃ | തേ |
 യോനിഃ | ഇന്ദ്രായ | താ | ഉക്ഥായുവ ഇത്യുക്ഥ-യുവേ || 13

(22) (ഉപയാമഗൃഹീതോ-സീന്ദ്രായ-ദാവിശ്ശതിഃ) (A12)

1.4.13.1

മൂ॒ർദ്ധാ॑നം॒ ദി॒വോ॑ അ॒രതി॑ം പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാ വൈ॑ശ്വാ॒നര॑മൃ॒തായ॑
ജാ॒തമ॑ഗ്നിം ।

ക॒വിഃ॑ സ॒മ്രാജ॑-മതി॒മിം ജ॑നാ॒നാമാ॑സ॒ന്നാ പാ॒ത്രം ജ॑നയ॒ന്ത
ദേ॒വാഃ ॥

ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീതോ॑-ഽസൃ॒ഗ്നയേ॑ ത്വാ വൈ॒ശ്വാ॒നരായ॑ ധ്രു॒വോ
ഽസി॑ ധ്രു॒വക്ഷി॑തിർ ധ്രു॒വാണാം॑ ധ്രു॒വത॑മോഽചൃ॒താനാ॑-
മചൃ॒തക്ഷി॑ത്തമ ഏ॒ഷ തേ॒ യോനി॑ര॒ഗ്നയേ॑ ത്വാ
വൈ॒ശ്വാ॒നരായ॑ ॥ 14

1.4.13.1 (Padam)

മൂ॒ർദ്ധാ॑നം । ദി॒വഃ । അ॒രതി॑ം । പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ । വൈ॑ശ്വാ॒നരം ।
ഋ॒തായ॑ । ജാ॒തം । അ॒ഗ്നിം ॥ ക॒വിം । സ॒മ്രാജ॑മി॒തി സം-രാജം॑ ।
അതി॑മിം । ജ॑നാ॒നാം । ആ॒സന്ന് । ഏ॒തി । പാ॒ത്രം । ജ॑നയ॒ന്ത ।
ദേ॒വാഃ ॥ ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീത॑ ഇ॒ത്യു॒പ॒യാമ॑ - ഗൃ॒ഹീ॒തഃ । അ॒സി ।
അ॒ഗ്നയേ॑ । ത്വാ । വൈ॒ശ്വാ॒നരായ॑ । ധ്രു॒വഃ । അ॒സി ।
ധ്രു॒വക്ഷി॑തി॒രിതി॑ ധ്രു॒വ - ക്ഷി॒തിഃ । ധ്രു॒വാണാം॑ ।
ധ്രു॒വത॑മ ഇ॒തി ധ്രു॒വ - തമഃ॑ । അചൃ॒താനാം॑ । അചൃ॒ത
ക്ഷി॑ത്തമ ഇ॒ത്യചൃ॒തക്ഷി॑ത് - തമഃ॑ । ഏ॒ഷഃ । തേ । യോ॒നിഃ ।

അഗ്നയേ॑ । ത്വാ॑ । വൈശ്വാ॒നരായ॑ ॥ 14 (35)

(മൂർദ്ധ്വാനം-പഞ്ചത്രിശ്ശത്) (A13)

1.4.14.1

മധു॑ശ്വ മാധ॑വശ്വ ശു॒ക്രശ്വ॑ ശു॒ചിശ്വ॑ നഭ॑ശ്വ
 നഭ॑സ്യശ്വേ॒ഷശ്വോ॑ർജ്ജശ്വ॑ സഹ॑ശ്വ സഹ॑സ്യശ്വ॑ തപ॑ശ്വ
 തപ॑സ്യശ്വോ-പയാ॑മഗൃ॒ഹീതോ॑ഽസി സ॒ച്ഛ॑ സർവ്വോ-
 ഽസ്യ॑ച്ഛഹസ്ത॒ത്വായ॑ ത്വാ॑ ॥ 15

1.4.14.1 (Padam)

മധുഃ॑ । ച॑ । മാധ॑വഃ । ച॑ । ശു॒ക്രഃ । ച॑ । ശു॒ചിഃ । ച॑ । നഭഃ॑ । ച॑ ।
 നഭ॑സ്യഃ । ച॑ । ഇ॒ഷഃ । ച॑ । ഊ॒ർജഃ॑ । ച॑ । സഹഃ॑ । ച॑ ।
 സഹ॑സ്യഃ । ച॑ । തപഃ॑ । ച॑ । തപ॑സ്യഃ । ച॑ ।
 ഉപയാ॑മഗൃ॒ഹീത ഇ॒ത്യുപ॑യാമ - ഗൃ॒ഹീതഃ॑ । അ॒സി ।
 സ॒ച്ഛ॑സർവ്വ ഇ॒തി സം - സർവ്വഃ॑ । അ॒സി ।
 അ॒ച്ഛ॑ഹസ്ത॒ത്വായേ॑ത്യച്ഛഹഃ - പ॒ത്വായ॑ । ത്വാ॑ ॥ 15 (30)

(മധുശ്വ-ത്രിശ്ശത്) (A14)

1.4.15.1

ഇ॒ന്ദ്രാ॑ഗ്നീ ആ॑ ഗത॑ച്ഛ॒സൃതം॑ ഗീ॒ർഭി॑ർനഭോ॒ വരേ॑ണ്യം ।
 അ॒സ്യ പാ॑തം ധി॒യേഷി॑താ ॥

ഉപയാമഗൃഹീതോ-ഽസിന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാം തൈഷ്ണ തേ
യോനിരിന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാം താ || 16

1.4.15.1 (Padam)

ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । ഏതി । ഗതം । സുതം ।
ഗീർഭിഃ । നഭഃ । വരേണ്യം ॥ അസ്യ । പാതം । ധിയാ ।
ഇഷിതാ ॥ ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ ।
അസി । ഇന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാമിതീന്ദ്രാഗ്നി - ഭ്യാം । താ । ഏഷഃ ।
തേ । യോനിഃ । ഇന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാമിതീന്ദ്രാഗ്നി - ഭ്യാം ।

താ || 16 (20) ഇന്ദ്രാഗ്നി വിഴ്ശതിഃ) (A15)

1.4.16.1

ഓമാസശ്ചർഷണീധൃതോ വിശ്വേ ദേവാസ ആ ഗത ।
ദാശ്വാഘ്സോ ദാശുഷഃ സുതം ॥
ഉപയാമഗൃഹീതോ-ഽസി വിശ്വേഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യ ഏഷ തേ
യോനിർ വിശ്വേഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യഃ ॥ 17

1.4.16.1 (Padam)

ഓമാസഃ । ചർഷണീധൃത ഇതി ചർഷണീ-ധൃതഃ । വിശ്വേ ।
ദേവാസഃ । ഏതി । ഗത ॥ ദാശ്വാഘ്സഃ । ദാശുഷഃ । സുതം ॥
ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।
വിശ്വേഭ്യഃ । താ । ദേവേഭ്യഃ । ഏഷഃ । തേ । യോനിഃ ।

വിശ്വേഭ്യഃ | ത്വാ | ദേവേഭ്യഃ || 17 (20)

(ഓമാസോ വിഴ്ശതിഃ) (A16)

1.4.17.1

മരുതാന്തം വൃഷഭം വാവൃധാനമകവാരിം ദിവ്യം
ശാസമിന്ദ്രം |

വിശ്വാസാഹമവസേ നൃതനായോഗ്രം സഹോദാമിഹ
തം ഹുവേമ ||

ഉപയാമഗൃഹീതോ-സീന്ദ്രായ ത്വാ മരുതാത ഏഷ തേ
യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ മരുതതേ || 18

1.4.17.1 (Padam)

മരുതാന്തം | വൃഷഭം | വാവൃധാനം |
അകവാരിമിത്യകവാ - അരിം | ദിവ്യം | ശാസം | ഇന്ദ്രം ||
വിശ്വാസാഹമിതി വിശ്വ - സാഹം | അവസേ | നൃതനായ |
ഉഗ്രം | സഹോദാമിതി സഹഃ - ദാം | ഇഹ | തം | ഹുവേമ ||
ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ-ഗൃഹീതഃ | അസി | ഇന്ദ്രായ |
ത്വാ | മരുതതേ | ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ | ഇന്ദ്രായ | ത്വാ |
മരുതതേ || 18 (26) (മരുതാന്തം-ഷടിഴ്ശതിഃ) (A17)

1.4.18.1

ഇ॒ന്ദ്ര മ॒രുത॑ ഇ॒ഹ പാ॑ഹി സോ॒മം യ॑മാ ശാ॒ര്യാ॒തേ അ॑പി॒ബഃ
സു॒ത॒സ്യ॑ ।

ത॒വ പ്ര॑ണീ॒തീ ത॒വ ശൂ॒ര ശ॑ർമ॒ന്നാ-വി॑വാ॒സന്തി॑ ക॒വയഃ॑
സു॒യജ്ഞാഃ॑ ॥

ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീതോ॑-ഽസീ॒ന്ദ്രായ॑ ത്വാ മ॒രുത॑ത ഏ॒ഷ തേ
യോ॒നി॒രി॒ന്ദ്രായ॑ ത്വാ മ॒രുത॑തേ ॥ 19

1.4.18.1 (Padam)

ഇ॒ന്ദ്ര । മ॒രുതഃ॑ । ഇ॒ഹ । പാ॑ഹി । സോ॒മം । യ॑മാ । ശാ॒ര്യാ॒തേ ।
അ॑പി॒ബഃ । സു॒ത॒സ്യ॑ ॥ ത॒വ । പ്ര॑ണീ॒തീതി॑ പ്ര - നീ॒തീ ।
ത॒വ । ശൂ॒ര । ശ॑ർമ॒ൻ । ഏ॒തി । വി॑വാ॒സന്തി॑ । ക॒വയഃ॑ ।
സു॒യജ്ഞാ॑ ഇ॒തി സു॑ - യജ്ഞാഃ ॥ ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീത॑
ഇ॒ത്യു॒പ॒യാമ॑-ഗൃ॒ഹീതഃ॑ । അ॒സി । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ । ത്വാ । മ॒രുത॑തേ ।
ഏ॒ഷഃ । തേ । യോ॒നിഃ । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ । ത്വാ । മ॒രുത॑തേ ॥ 19 (29)

(ഇ॒ന്ദ്രൈ॒കാന്ന॑ ത്രി॒ശ്ശത്) (A18)

1.4.19.1

മ॒രുതാ॑ഽ ഇ॒ന്ദ്ര വൃ॑ഷഭോ ര॒ണായ॑ പി॒ബാ സോ॑മ॒മനു॑ഷ്യാധം
മ॒ദായ॑ ।

ആ॒ സി॑ഞ്ച॒സ്വ ജം॒രേ മ॑ധ്വ ഊ॒ർമി॑ം ത്വ റാ॒ജാഽസി॑ പ്ര॒ദി॒വഃ
സു॒താ॒നാം ॥

ഉപയാമഗൃഹീതോ-ഽസീന്ദ്രായ ത്വാ മരുത്വത ഏഷ തേ
യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ മരുത്വതേ || 20

1.4.19.1 (Padam)

മരുത്വാൻ | ഇന്ദ്ര | വൃഷഭഃ | രണായ | പിബ | സോമം |
അനുഷ്ഠാധമിത്യനു - സ്വാധം | മദായ || ഏതി | സിഞ്ചസ്വ |
ജഠരേ | മധഃ | ഊർമിം | താം | രാജാ | അസി | പ്രദിവ ഇതി
പ്ര - ദിവഃ | സുതാനാം ||

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി |
ഇന്ദ്രായ | ത്വാ | മരുത്വതേ | ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ | ഇന്ദ്രായ |
ത്വാ | മരുത്വതേ || 20 (29)

(മരുത്വാനേകാന്ന ത്രിപുശത്) (A19)

1.4.20.1

മഹാപ് ഇന്ദ്രോ യ ഓജസാ പർജന്യോ വൃഷ്ടിമാപ് ഇവ |
സ്തോമൈർവത്സസ്യ വാവൃധേ ||

ഉപയാമഗൃഹീതോ-ഽസി മഹേന്ദ്രായ ത്വൈഷ തേ യോനിർ
മഹേന്ദ്രായ ത്വാ || 21

1.4.20.1 (Padam)

മഹാൻ | ഇന്ദ്രഃ | യഃ | ഓജസാ | പർജന്യഃ | വൃഷ്ടിമാനിതി
വൃഷ്ടി - മാൻ | ഇവ || സ്തോമൈഃ | വത്സസ്യ | വാവൃധേ ||
ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി |

മഹേന്ദ്രായേതി മഹാ - ഇന്ദ്രായ | ത്വാ | ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ |
 മഹേന്ദ്രായേതി മഹാ - ഇന്ദ്രായ | ത്വാ || 21(19)

(മഹാനേകാന-വിച്ഛിന്തീ) (A20)

1.4.21.1

മഹാച് ഇന്ദ്രോ നൃവദാ ചർഷണിപ്രാ ഉത ദിബർഹാ
 അമിനഃ സഹോദിഃ |
 അസ്മദ്രിയഗ്വാവ്യധേ വീര്യായോരുഃ പൃഥുഃ സുകൃതഃ
 കർത്യഭിർഭൂത് ||
 ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി മഹേന്ദ്രായ തൈഷ തേ യോനിർ
 മഹേന്ദ്രായ ത്വാ || 22

1.4.21.1 (Padam)

മഹാൻ | ഇന്ദ്രഃ | നൃവദിതി നൃ - വത് | ഏതി | ചർഷണിപ്രാ
 ഇതി ചർഷണി - പ്രാഃ | ഉത | ദിബർഹാ ഇതി
 ദി-ബർഹാഃ | അമിനഃ | സഹോദിരിതി സഹഃ - ഭിഃ ||
 അസ്മദ്രിയഗിത്യസ്മ - ദ്രിയക് | വാവ്യധേ | വീര്യായ | ഉരുഃ |
 പൃഥുഃ | സുകൃത ഇതി സു - കൃതഃ | കർത്യഭിരിതി
 കർത്യ-ഭിഃ | ഭൂത് || ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ-ഗൃഹീതഃ |
 അസി | മഹേന്ദ്രായേതി മഹാ - ഇന്ദ്രായ | ത്വാ | ഏഷഃ | തേ |

യോനിഃ | മഹേന്ദ്രായേതി മഹാ - ഇന്ദ്രായ | ത്വാ || 22 (26)

(മഹാൻ നൃപഥ് - ഷഡ്വിശ്ശതിഃ) (A21)

1.4.22.1

കദാ ചന സ്തരീരസി നേന്ദ്ര സശ്ചസി ദാശുഷേ ||

ഉപോപേന്നു മഘവൻ ഭൂയ ഇന്നു തേ ദാനം ദേവസ്യ

പൃച്യതേ ||

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസ്യോ-ദിത്യേഭ്യസ്താ ||

കദാ ചന പ്ര യുച്ഛസ്യുഭേ നി പാസി ജന്മനീ |

തൂരീയാദിത്യ സവനം ത ഇന്ദ്രിയമാ തസ്ഥാ-വമൃതം ദിവീ ||

യജ്ഞോ ദേവാനാം പ്രത്യേതി സ്മമാദിത്യാസോ ഭവതാ
മൃഡയന്തഃ |

ആ വോ ( ) ടർവാചീ സുമതിർ വവൃത്യാദച്ഛ ഹോശ്ചിദ്യാ
വരിവോവിത്തരാഽസത് ||

വിവസ്യ ആദിത്യേഷ തേ സോമപീമസ്തേന മന്ദസ്യ

തേനത്യുപ്യ തൃപ്യാസ്മ തേ വയം തർപയിതാരോ യാ ദിവ്യാ

വൃഷ്ടിസ്തയാ ത്വാ ശ്രീണാമി || 23

1.4.22.1 (Padam)

കദാ | ചന | സ്തരീഃ | അസി | ന | ഇന്ദ്ര | സശ്ചസി |

ദാശുഷേ || ഉപോപേത്യുപ - ഉപ | ഇത് | നു |

മ॒ഘ॒വ॒ന്നി॒തി മ॒ഘ - വ॒ന് । ഭൂ॒യഃ । ഇ॒ത് । നു ।
 തേ॒ । ദാ॒നം । ദേ॒വ॒സ്യ॒ । പൃ॒ച്ഛ॒തേ ॥
 ഉ॒പ॒യാമ॒ഗൃ॒ഹീ॒ത ഇ॒ത്യു॒പ॒യാമ - ഗൃ॒ഹീ॒തഃ ।
 അ॒സി । ആ॒ദി॒ത്യേ॒ഭ്യഃ । ത്വാ॒ ॥ ക॒ദാ । ച॒ന । പ്രേ॒തി । യു॒ച്ഛ॒സി ।
 ഉ॒ഭേ ഇ॒തി । നീ॒തി । പാ॒സി । ജ॒ന്മ॒നീ ഇ॒തി ॥ തു॒രീ॒യ ।
 ആ॒ദി॒ത്യ । സ॒വ॒നം । തേ॒ । ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । ഏ॒തി । ത॒സ്ഥൗ ।
 അ॒മൃ॒തം । ദി॒വി ॥ യ॒ജ്ഞഃ । ദേ॒വാ॒നാം । പ്ര॒തീ॒തി । ഏ॒തി ।
 സ്വ॒മ്നം । ആ॒ദി॒ത്യാ॒സഃ । ദ॒വ॒ത । മൃ॒ധ॒യ॒ന്തഃ ॥ ഏ॒തി । വഃ ( ) ।
 അ॒ർവാ॒ചീ । സു॒മ॒തി॒രി॒തി സു - മ॒തിഃ । വ॒വൃ॒തൃ॒ത് ।
 അ॒ഹ്നോഃ । ചി॒ത് । യാ । വ॒രി॒വോ॒വി॒ത്ത॒രേ॒തി
 വ॒രി॒വോ॒വി॒ത്-ത॒രാ । അ॒സ॒ത് ॥ വി॒വ॒സ്യഃ । ആ॒ദി॒ത്യ । ഏ॒ഷഃ ।
 തേ॒ । സോ॒മ॒പീ॒മ ഇ॒തി സോ॒മ-പീ॒മഃ । തേ॒ന । മ॒ന്ദ॒സ്വ । തേ॒ന ।
 തൃ॒പൃ । തൃ॒പൃ॒യാ॒സ്മ । തേ॒ । വ॒യം । ത॒ർപ॒യി॒താ॒രഃ । യാ ।
 ദി॒വ്യാ । വൃ॒ഷ്ടിഃ । ത്യാ॒ । ത്വാ॒ । ശ്രീ॒ണാ॒മി ॥ 23 (77)

(വഃ- സപ്തവിഷ്ശതിശ്ച) (A22)

1.4.23.1

വാ॒മ॒മ॒ദ്യ സ॒വി॒ത॒ർവാ॒മ॒മു ശോ॒ ദി॒വേ॒ദി॒വേ വാ॒മ॒മ॒സ്മദ്യ॒
 സാ॒വിഃ ॥

വാമസ്യ ഹി ക്ഷയസ്യ ദേവ ഭൂരേരയാ ധിയാ

വാമഭാജഃ സ്യാമ ||

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി ദേവായ ത്വാ സവിത്രേ || 24

1.4.23.1 (Padam)

വാമം | അഭ്യ | സവിതഃ | വാമം | ഉ | ശഃ | ദിവേദിവ ഇതി

ദിവേ - ദിവേ | വാമം | അസ്മദ്ഭൃമിത്യസ്മ - ഭ്യം | സാവീഃ ||

വാമസ്യ | ഹി | ക്ഷയസ്യ | ദേവ | ഭൂരേഃ | അയാ | ധിയാ |

വാമഭാജ ഇതി വാമ - ഭാജഃ | സ്യാമ || ഉപയാമഗൃഹീത

ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി | ദേവായ | ത്വാ |

സവിത്രേ || 24 (24) (വാമം-ചതുർവിശ്ശതിഃ) (A23)

1.4.24.1

അദണ്ഡാഭിഃ സവിതഃ പായുഭിഷ്ടാശ്ശ ശിവേദിരഭ്യ പരിപാഹി

നോ ഗയം |

ഹിരണ്യജിഹ്വഃ സുവിതായ നവ്യസേ രക്ഷാ മാകിർനോ

അഘശ്ശസ ഇൗശത ||

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി ദേവായ ത്വാ സവിത്രേ || 25

1.4.24.1 (Padam)

അദണ്ഡാഭിഃ | സവിതഃ | പായുഭിരിതി പായു - ഭിഃ | ത്വാം |

ശിവേദിഃ | അഭ്യ | പരിതി | പാഹി | നഃ | ഗയം ||

ഹിരണ്യജിഹ്വ ഇതി ഹിരണ്യ - ജിഹ്വഃ । സുവിതായ ।
നവ്യസേ । രക്ഷ । മാകിഃ । നഃ ।

അഘശ്ചസ ഇത്യഘ-ശ്ചസഃ । ഊശത ॥ ഉപയാമഗൃഹീത
ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി । ദേവായ । ത്വാ ।

സവിത്രേ ॥ **25 (23) (അദണ്യേഭി-സ്ത്രിയോവിച്ശതിഃ) (A24)**

1.4.25.1

ഹിരണ്യപാണിമൂതയേ സവിതാരമുപ ഹായേ ।

സ ചേത്താ ദേവതാ പദം ॥

ഉപയാമഗൃഹീതോ-സി ദേവായ ത്വാ സവിത്രേ ॥ **26**

1.4.25.1 (Padam)

ഹിരണ്യപാണിമിതി ഹിരണ്യ - പാണിം । ഊതയേ ॥

സവിതാരം । ഉപേതി । ഹായേ ॥ സഃ । ചേത്താ । ദേവതാ ।

പദം ॥ ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।

ദേവായ । ത്വാ । സവിത്രേ ॥ **26 (14)**

(ഹിരണ്യപാണിം-ചതുർദശ) (A25)

1.4.26.1

സുശർമാസി സുപ്രതിഷ്ഠാനോ ബൃഹദുക്ഷേ നമ

ഏഷ തേ യോനിർ വിശ്വേഭ്യസ്ത്വാ ദേവേഭ്യഃ ॥ **27**

1.4.26.1 (Padam)

സുശർമ്മേതി സു - ശർമ്മാ॥ അസി॥ സുപ്രതിഷ്ഠാന
ഇതി സു - പ്രതിഷ്ഠാനഃ॥ ബൃഹത്॥ ഉക്ഷേ॥ നമഃ॥ ഏഷഃ॥
തേ॥ യോനിഃ॥ വിശ്വേഭ്യഃ॥ ത്വാ॥ ദേവേഭ്യഃ॥ 27 (12)

(സുശർമ്മാ-ദാദശ) (A26)

1.4.27.1

ബൃഹസ്പതിസുതസ്യ ത ഇനോ ഇന്ദ്രിയാവതഃ പത്നീവന്തം
ഗ്രഹം ഗൃഹ്ണാമ്യഗ്രാ(3) ഇ പത്നീവാ(3) സ്തജൂർദേവേന
ത്വഷ്ടാ സോമം പിബ സ്വാഹാ॥ 28

1.4.27.1 (Padam)

ബൃഹസ്പതിസുതസ്യേതി ബൃഹസ്പതി - സുതസ്യ॥ തേ॥
ഇനോ ഇതി॥ ഇന്ദ്രിയാവത ഇതീന്ദ്രിയ - വതഃ॥
പത്നീവന്തമിതി പത്നീ - വന്തം॥ ഗ്രഹം॥ ഗൃഹ്ണാമി॥
അഗ്രാ(3) ഇ॥ പത്നീവാ(3) ഇതി പത്നീ - വാ(3)ഃ॥ സജൂരിതി
സ - ജൂഃ॥ ദേവേന॥ ത്വഷ്ടാ॥ സോമം॥ പിബ॥
സ്വാഹാ॥ 28 (15) (ബൃഹസ്പതിസുതസ്യ-പഞ്ചദശ) (A27)

1.4.28.1

ഹരിരസി ഹാരിയോജനോ ഹര്യോഃ സ്ഥാതാ വജ്രസ്യ ഭർതാ
പൃശ്ണേഃ പ്രേതാ തസ്യ തേ ദേവ സോമേഷ്ടയജുഷഃ
സ്തൂതസ്തോമസ്യ ശസ്തോക്ഥസ്യ ഹരിവന്തം ഗ്രഹം

ഗൃഹ്ണാമി ഹരീഃ സ്ഥ ഹര്യോർദ്ധാനാഃ സഹസോമാ
ഇന്ദ്രായ സ്വാഹാ || 29

1.4.28.1 (Padam)

ഹരീഃ | അസി | ഹാരിയോജന ഇതി ഹാരി - യോജനഃ |
ഹര്യോഃ | സ്ഥാതാ | വജ്രസ്യ | ഭർതാ | പൃശ്ണേഃ | പ്രേതാ |
തസ്യ | തേ | ദേവ | സോമ | ഇഷ്ടയജുഷ ഇതീഷ്ട - യജുഷഃ |
സ്തുതസ്തോമസ്യേതി സ്തുത - സ്തോമസ്യ | ശസ്തോക്ഥസ്യേതി
ശസ്ത - ഉക്ഥസ്യ | ഹരിവന്തമിതി ഹരി - വന്തം | ഗ്രഹം |
ഗൃഹ്ണാമി | ഹരീഃ | സ്ഥ | ഹര്യോഃ | ധാനാഃ | സഹസോമാ
ഇതി സഹ - സോമാഃ | ഇന്ദ്രായ | സ്വാഹാ || 29 (26)

(ഹരിരസി-ഷഡ്വിഷ്ശതിഃ) (A28)

1.4.29.1

അഗ്ന ആയുഷ്ണി പവസ ആ സുവോർജമിഷം ച നഃ |
ആരേ ബാധസ്വ ദുച്ഛനാം ||
ഉപയാമഗൃഹീതോ-സ്യഗന്ധേ ത്വാ തേജസ്വത ഏഷ തേ
യോനിരഗന്ധേ ത്വാ തേജസ്വതേ || 30

1.4.29.1 (Padam)

അഗ്നേ | ആയുഷ്ണി | പവസേ | ഏതി | സുവ | ഊർജം |
ഇഷം | ച | നഃ || ആരേ | ബാധസ്വ | ദുച്ഛനാം ||

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।
 അഗ്നയേ । ത്വാ । തേജസ്വതേ । ഏഷഃ । തേ । യോനിഃ ।
 അഗ്നയേ । ത്വാ । തേജസ്വതേ ॥ 30 (23)

(അഗ്ന ആയുഷി-ത്രയോവിഷ്ശതിഃ) (A29)

1.4.30.1

ഉത്തിഷ്ഠന്നോജസാ സഹ പീത്വാ ശിപ്രേ അവേപയഃ ।
 സോമമിന്ദ്ര ചമു സൂതം ॥
 ഉപയാമഗൃഹീതോ-സീന്ദ്രായ ത്വാജസ്വത ഏഷ തേ
 യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാജസ്വതേ ॥ 31

1.4.30.1 (Padam)

ഉത്തിഷ്ഠന്നിത്യുത് - തിഷ്ഠൻ । ഓജസാ । സഹ । പീത്വാ ।
 ശിപ്രേ ഇതി । അവേപയഃ ॥ സോമം । ഇന്ദ്ര । ചമു ഇതി ।
 സൂതം ॥ ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ ।
 അസി । ഇന്ദ്രായ । ത്വാ । ഓജസ്വതേ । ഏഷഃ । തേ । യോനിഃ ।
 ഇന്ദ്രായ । ത്വാ । ഓജസ്വതേ ॥ 31(21)

(ഉത്തിഷ്ഠന്നേകവിഷ്ശതിഃ) (A30)

1.4.31.1

തരണിർ വിശ്വദർശതോ ജ്യോതിഷ്ഠ്യദസി സൂര്യ ।
 വിശ്വമാ ഭാസി രോചനം ॥

ഉപയാമഗൃഹീതോ-സി സൂര്യായ ത്വാ ഭ്രാജസ്വത ഏഷ തേ
യോനിഃ സൂര്യായ ത്വാ ഭ്രാജസ്വതേ || 32

1.4.31.1 (Padam)

തരണിഃ | വിശ്വദർശത ഇതി വിശ്വ - ദർശതഃ |
ജ്യോതിഷ്ഠദിതി ജ്യോതിഃ - കൃത് | അസി | സൂര്യ ||
വിശ്വം | ഏതി | ഭാസി | രോചനം ||
ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി |
സൂര്യായ | ത്വാ | ഭ്രാജസ്വതേ | ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ |
സൂര്യായ | ത്വാ | ഭ്രാജസ്വതേ || 32 (20)

(തരണീർ വിദ്ശതഃ) (A31)

1.4.32.1

ആ പ്യായസ്വ മദിന്തമ സോമ വിശ്വാദി-രൂതിഭിഃ |
ഭവാ നഃ സ്വപ്രഥസ്തമഃ || 33

1.4.32.1 (Padam)

ഏതി | പ്യായസ്വ | മദിന്തമ | സോമ | വിശ്വാദിഃ |
ഊതിഭിരിത്യൂതി - ഭിഃ || ഭവ | നഃ | സ്വപ്രഥസ്തമ ഇതി
സ്വപ്രഥഃ - തമഃ || 33 (9) (ആ പ്യായസ്വ-നവ്) (A32)

1.4.33.1

ഈയുഷേ യേ പൂർവതരാമപശ്യൻ വ്യുച്ഛന്തീമുഷസം
മർത്യാസഃ |

അ॒സ്താദി॒രു നു॒ പ്ര॒തി॒ച॒ക്ഷുഃ॒ഭൂദോ॒ തേ

യ॒ന്തി യേ॒ അ॒പ॒രീ॒ഷു പ॒ശ്യാൻ ॥ 34

1.4.33.1 (Padam)

ഈ॒യുഃ । തേ । യേ । പൂ॒ർവ॑തരാമിതി പൂ॒ർവ॑ - തരാ॒ം ।

അ॒പ॒ശ്യ॑ൻ । വ്യു॒ച്ഛ॑ന്തിമിതി വി - ഉ॒ച്ഛ॑ന്തി॒ം । ഉ॒ഷ॑സം ।

മർത്യാ॑സഃ ॥ അ॒സ്താദിഃ । ഉ॒ । നു॒ । പ്ര॒തി॒ച॒ക്ഷു॑തി

പ്ര॒തി - ച॒ക്ഷുഃ॑ । അ॒ഭൂ॑ത് । ഓ ഇ॒തി । തേ । യ॒ന്തി । യേ ।

അ॒പ॒രീ॒ഷു । പ॒ശ്യാൻ ॥ 34 (19)

(ഈ॒യു-രേ॒കാ॒ന്ന വി॒ഴ്ശ॑തിഃ) (A33)

1.4.34.1

ജ്യോതി॑ഷ്ഠതീം ത്വാ സാ॒ദയാ॑മി ജ്യോതി॑ഷ്ഠതം ത്വാ

സാ॒ദയാ॑മി ജ്യോതി॑ർവിദം ത്വാ സാ॒ദയാ॑മി ഭാ॒സ്വതീ॑ം ത്വാ

സാ॒ദയാ॑മി ജ॒ല॒ന്തീം ത്വാ സാ॒ദയാ॑മി മ॒ല॒ലാ॒ഭ॒വ॒ന്തീം ത്വാ

സാ॒ദയാ॑മി ദീ॒പ്യ॑മാനാം ത്വാ സാ॒ദയാ॑മി രോ॒ച॒മാ॒നാം ത്വാ

സാ॒ദയാ॑മ്യജ॒സ്രാം ത്വാ സാ॒ദയാ॑മി ബൃ॒ഹ॒ജ്ജ്യോതി॑ഷം ത്വാ

സാ॒ദയാ॑മി ബോ॒ധ॒യ॒ന്തീം ത്വാ സാ॒ദയാ॑മി ജാ॒ഗ്ര॒തീം ത്വാ

സാ॒ദയാ॑മി ॥ 35

1.4.34.1 (Padam)

ജ്യോതി॑ഷ്ഠതീം । ത്വാ । സാ॒ദയാ॑മി ।

ജ്യോതി॑ഷ്ഠതമിതി ജ്യോതിഃ - കൃ॒തം । ത്വാ । സാ॒ദയാ॑മി ।

ജ്യോതിർവിദമിതി ജ്യോതിഃ - വിദം | ത്വാ | സാദയാമി |
 ഭാസ്വതീം | ത്വാ | സാദയാമി | ജലന്തീം | ത്വാ | സാദയാമി |
 മലുലാഭവന്തീമിതി മലുലാ - ഭവന്തീം | ത്വാ | സാദയാമി |
 ദീപ്യമാനാം | ത്വാ | സാദയാമി | രോചമാനാം | ത്വാ |
 സാദയാമി | അജസ്രാം | ത്വാ | സാദയാമി |
 ബൃഹജ്ജ്യോതിഷമിതി ബൃഹത് - ജ്യോതിഷം | ത്വാ |
 സാദയാമി | ബോധയന്തീം | ത്വാ | സാദയാമി | ജാഗ്രതീം |
 ത്വാ | സാദയാമി || 35 (36)

(ജ്യോതിഷതീർത്ഥ-ഷട്ത്രിശത്) (A34)

1.4.35.1

പ്രയാസായ സ്വാഹാ ഽയാസായ സ്വാഹാ വിയാസായ
 സ്വാഹാ സംയാസായ സ്വാഹോദ്യാസായ
 സ്വാഹാഽവയാസായ സ്വാഹാ ശുചേ സ്വാഹാ ശോകായ
 സ്വാഹാ തപ്യന്തേ സ്വാഹാ തപതേ സ്വാഹാ
 ബ്രഹ്മഹത്യായൈ സ്വാഹാ സർവന്തൈ സ്വാഹാ || 36

1.4.35.1 (Padam)

പ്രയാസായേതി പ്ര - യാസായ | സ്വാഹാ |
 ആയാസായേത്യാ - യാസായ | സ്വാഹാ |
 വിയാസായേതി വി - യാസായ | സ്വാഹാ |
 സംയാസായേതി സം - യാസായ | സ്വാഹാ |

ഉദ്യാസായേത്യുത് - യാസായ | സ്വാഹാ |
 അവയാസായേത്യവ - യാസായ | സ്വാഹാ |
 ശുചേ | സ്വാഹാ | ശോകായ | സ്വാഹാ | തപ്യതൈ |
 സ്വാഹാ | തപതേ | സ്വാഹാ | ബ്രഹ്മഹത്യായാ ഇതി
 ബ്രഹ്മ - ഹത്യായൈ | സ്വാഹാ | സർവ്വസ്മൈ |

സ്വാഹാ || 36 (24) (പ്രയാസായ-ചതുർവിശ്ശതിഃ) (A35)

1.4.36.1

ചിത്തച്ഛംതാനേന ഭവം യക്താ രൂദ്രം തന്നിതാ പശുപതിഃ
 സ്ഥൂലഹൃദയേനാഗ്നിച്ഛംഹൃദയേന രൂദ്രം ലോഹിതേന
 ശർവം മതസ്താഭ്യാം മഹാഭേവമന്തഃ പാർശ്വേനഽഷിഷ്ഠഹനച്ഛം
 ശിങ്ഗീ-നികോശ്യാഭ്യാം || 37

1.4.36.1 (Padam)

ചിത്തം | സംതാനേനേതി സം - താനേന | ഭവം | യക്താ |
 രൂദ്രം | തന്നിതാ | പശുപതിമിതി പശു - പതിം |
 സ്ഥൂലഹൃദയേനേതി സ്ഥൂല - ഹൃദയേന | അഗ്നിം |
 ഹൃദയേന | രൂദ്രം | ലോഹിതേന | ശർവം | മതസ്താഭ്യാം |
 മഹാഭേവമിതി മഹാ - ഭേവം |
 അന്തഃ പാർശ്വേനേത്യന്തഃ - പാർശ്വേന |
 ഓഷിഷ്ഠഹനമിത്യോഷിഷ്ഠ - ഹനം |

ശിങ്ഗീനികോശ്യാഭ്യാമിതി ശിങ്ഗീ-നികോശ്യാഭ്യാം ॥

37 (18) (ചിത്ത-മഷ്ടാദശ) (A36)

1.4.37.1

ആ തിഷ്ഠ വൃത്രഹൻ രഥം യുക്താ തേ ബ്രഹ്മണാ ഹരീ ।
 അർവാചീനഃ സു തേ മനോ ഗ്രാവാ കൃണോതു വഗ്നുനാ ॥
 ഉപയാമഗൃഹീതോഽസീന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിൻ ഏഷ തേ
 യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിനേ ॥ 38

1.4.37.1 (Padam)

ഏതി । തിഷ്ഠ । വൃത്രഹന്നിതി വൃത്ര-ഹൻ । രഥം । യുക്താ ।
 തേ । ബ്രഹ്മണാ । ഹരീ ഇതി ॥ അർവാചീനം । സ്വിതി । തേ ।
 മനഃ । ഗ്രാവാ । കൃണോതു । വഗ്നുനാ ॥ ഉപയാമഗൃഹീത
 ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി । ഇന്ദ്രായ । ത്വാ ।
 ഷോഡശിനേ । ഏഷഃ । തേ । യോനിഃ । ഇന്ദ്രായ । ത്വാ ।
 ഷോഡശിനേ ॥ 38 (26) (ആ തിഷ്ഠ-ഷട്വിംശതിഃ) (A37)

1.4.38.1

ഇന്ദ്രമിദ്ധരീ വഹതോഽപ്രതിധൃഷ്ട-ശവസമൃഷീണാം ച
 സ്തുതീരുപ യജ്ഞം ച മാനുഷാണാം ॥
 ഉപയാമഗൃഹീതോഽസീന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിൻ ഏഷ തേ
 യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിനേ ॥ 39

1.4.38.1 (Padam)

ഇ॒ന്ദ്രം॑ । ഇ॒ത് । ഹ॒രീ॑ ഇ॒തി॑ । വ॒ഹതഃ॑ ।
 അ॒പ്രതി॑ധൃഷ്ടുശ॒വസ॑മിത്യപ്രതി॑ധൃഷ്ടു-ശ॒വസം॑ । ഋ॒ഷീ॑ണാം ।
 ച । സ്തു॒തീഃ॑ । ഉ॒പേ॒തി॑ । യ॒ജ്ഞം॑ । ച । മാ॒നു॒ഷാ॑ണാം ॥
 ഉ॒പയാ॑മഗൃഹീ॒ത ഇ॒ത്യു॒പയാ॑മ-ഗൃ॒ഹീ॒തഃ । അ॒സി । ഇ॒ന്ദ്രാ॑യ ।
 ത്വാ॒ । ഷോ॒ഡശി॑നേ॒ ॥ ഏ॒ഷഃ । തേ॒ । യോ॒നിഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്രാ॑യ । ത്വാ॒ ।
 ഷോ॒ഡശി॑നേ॒ ॥ 39 (23) (ഇ॒ന്ദ്രമി॑ത്-ത്രയോ॑വിദ്ശതിഃ) (A38)

1.4.39.1

അ॒സാ॒വി സോ॑മ ഇ॒ന്ദ്ര തേ॒ ശ॒വിഷ്ട॑ ധൃ॒ഷ്ണവാ॑ ഗ॒ഹി ।
 ആ॒ ത്വാ॒ പൃ॒ണക്തി॑ന്ദ്രി॒യച്ഛ॑ ര॒ജഃ॒ സൂ॒ര്യം॒ ന ര॒ശ്മി॑ഭിഃ ॥
 ഉ॒പയാ॑മഗൃഹീ॒തോ॒സി॒ന്ദ്രാ॑യ ത്വാ॒ ഷോ॒ഡശി॑ന ഏ॒ഷ
 തേ॒ യോ॒നിരി॑ന്ദ്രാ॒യ ത്വാ॒ ഷോ॒ഡശി॑നേ॒ ॥ 40

1.4.39.1 (Padam)

അ॒സാ॒വി । സോ॑മഃ । ഇ॒ന്ദ്ര । തേ॒ । ശ॒വിഷ്ട॑ । ധൃ॒ഷ്ണോ॑ । ഏ॒തി ।
 ഗ॒ഹി ॥ ഏ॒തി । ത്വാ॒ । പൃ॒ണക്തും॑ । ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । ര॒ജഃ॒ । സൂ॒ര്യം॒ ।
 ന । ര॒ശ്മി॑ഭിരി॒തി ര॒ശ്മി - ഭിഃ॑ ॥ ഉ॒പയാ॑മഗൃഹീ॒ത
 ഇ॒ത്യു॒പയാ॑മ - ഗൃ॒ഹീ॒തഃ । അ॒സി । ഇ॒ന്ദ്രാ॑യ । ത്വാ॒ ।
 ഷോ॒ഡശി॑നേ॒ ॥ ഏ॒ഷഃ । തേ॒ । യോ॒നിഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്രാ॑യ । ത്വാ॒ ।
 ഷോ॒ഡശി॑നേ॒ ॥ 40 (27) (അ॒സാ॒വി-സ॒പ്തവി॑ദ്ശതിഃ) (A39)

1.4.40.1

സർവ്വസ്യ പ്രതിശീവരീ ഭൂമീസ്തോപസ്ഥ ആധിത ।
 സ്തോനാസ്മൈ സുഷഭാ ഭവ യച്ഛാസ്മൈ ശർമ സപ്രഥാഃ ॥
 ഉപയാമഗൃഹീതോഽസിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിന ഏഷ തേ
 യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിനേ ॥ 41

1.4.40.1 (Padam)

സർവ്വസ്യ । പ്രതിശീവരീതി പ്രതി - ശീവരീ । ഭൂമിഃ । ത്വാ ।
 ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ - സ്ഥേ । ഏതി । അധിത ॥ സ്തോനാ ।
 അസ്മൈ । സുഷഭേതി സു - സഭാ । ഭവ । യച്ഛ । അസ്മൈ ।
 ശർമ । സപ്രഥാ ഇതി സ - പ്രഥാഃ ॥ ഉപയാമഗൃഹീത
 ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി । ഇന്ദ്രായ । ത്വാ ।
 ഷോഡശിനേ । ഏഷഃ । തേ । യോനിഃ । ഇന്ദ്രായ । ത്വാ ।
 ഷോഡശിനേ ॥ 41 (26) (സർവ്വസ്യ ഷഡിച്ശതിഃ) (A40)

1.4.41.1

മഹാച് ഇന്ദ്രോ വജ്ര ബാഹുഃ ഷോഡശീ ശർമ യച്ഛതു ।
 സ്വസ്തി നോ മഘവാ കരോതു ഹന്തു പാപ്മാനം യോഽസ്മാൻ
 ദോഷീ ॥
 ഉപയാമഗൃഹീതോഽസിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിന
 ഏഷ തേ യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശിനേ ॥ 42

1.4.41.1 (Padam)

മഹാൻ | ഇന്ദ്രഃ | വജ്രബാഹുരിതി വജ്ര- ബാഹുഃ |
ഷോഡശീ | ശർമ്മ | യച്ഛതു || സ്വസ്തി | നഃ | മഘവേതി
മഘ - വാ | കരോതു | ഹന്തു | പാപ്മാനം | യഃ | അസ്താൻ |
ദോഷി || ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി |
ഇന്ദ്രായ | ത്വാ | ഷോഡശീനേ | ഏഷഃ | തേ | യോനിഃ |
ഇന്ദ്രായ | ത്വാ | ഷോഡശീനേ || 42 (26)

(മഹാൻ-ഷഡിച്ശതിഃ) (A41)

1.4.42.1

സജോഷാ ഇന്ദ്രഃ സഗണോ മരുദ്ഭിഃ സോമം പിബ
വ്യത്രഹഞ്ചരൂര വിദാൻ |
ജഹി ശത്രുഃ രപ മൃധോ നുദസ്വാഥാ ഭയം കൃണുഹി
വിശ്വതോ നഃ ||
ഉപയാമഗൃഹീതോഽസീന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശീൻ
ഏഷ തേ യോനിരിന്ദ്രായ ത്വാ ഷോഡശീനേ || 43

1.4.42.1 (Padam)

സജോഷാ ഇതി സ - ജോഷാഃ | ഇന്ദ്ര | സഗണ ഇതി
സ - ഗണഃ | മരുദ്ഭിരിതി മരുത് - ഭിഃ | സോമം | പിബ |
വ്യത്രഹന്നിതി വ്യത്ര - ഹൻ | ശൂര | വിദാൻ || ജഹി |
ശത്രുൻ | അപേതി | മൃധഃ | നുദസ്വ | അഥ | അഭയം |

കൃ॒ണ്യ॒ഹി॒ । വി॒ശ്വ॒തഃ॒ । നഃ॒ ॥ ഉ॒പ॒യാ॒മഗൃ॒ഹീ॒ത
 ഇ॒ത്യു॒പ॒യാ॒മ - ഗൃ॒ഹീ॒തഃ॒ । അ॒സി॒ । ഇ॒ന്ദ്രാ॒യ॒ । ത്വാ॒ ।
 ഷോ॒ഡ॒ശീ॒നേ॑ ॥ ഏ॒ഷഃ॒ । തേ॒ । യോ॒നീഃ॒ । ഇ॒ന്ദ്രാ॒യ॒ । ത്വാ॒ ।
 ഷോ॒ഡ॒ശീ॒നേ॑ ॥ **43 (30) (സജോഷാ-ത്രിശ്ശത്) (A42)**

1.4.43.1

ഉ॒ഭു॒ ത്യം॑ ജാ॒തവേ॑ദ॒സം॑ ദേ॒വം॑ വ॒ഹ॒ന്തി॑ കേ॒തവഃ॑ ।
 ദൃ॒ശേ॑ വി॒ശ്വാ॒യ॒ സൂ॒ര്യം॑ ॥
 ചി॒ത്രം॑ ദേ॒വാനാ॑-മു॒ദഗാ॑ദ॒നീ॒കം॑ ച॒ക്ഷുർ॑ മി॒ത്രസ്യ॑
 വ॒രുണ॑സ്യാഽഗേഃ॒ ।
 ആഽ॒ പ്രാ॒ ദ്യാവാ॑പൃ॒ഥി॒വീ॒ അ॒ന്തരി॑ക്ഷ॒ഃ സൂ॒ര്യ ആ॒ത്മാ
 ജഗ॑ത॒സ്തസ്മു॑ഷ॒ശ്ച ॥
 അ॒ഗ്നേ॒ നയ॑ സു॒പഥാ॑ രാ॒യേ॒ അ॒സ്മാൻ॑ വി॒ശ്വാ॒നി॑ ദേ॒വ
 വ॒യുനാ॑നി॒ വി॒ദ്വാൻ॑ ।
 യു॒യോ॒ധ്യ॒സ്മ-ജ॑ജു॒ഹുരാ॑ണ॒ മേ॒നോ॒ ദൃ॒യി॒ഷ്ടാം॑ തേ॒ നമ്
 ഉ॒ക്തിം॑ വി॒ധേമ॑ ॥
 ദി॒വം॑ ഗ॒ച്ഛ॒ സു॒വഃ॑ പ॒ത രൂ॒പേ॑ണ് - [ ] **44**

1.4.43.1 (Padam)

ഉ॒ദി॒തി॒ । ഉ॒ । ത്യം॑ । ജാ॒തവേ॑ദ॒സമി॑തി ജാ॒ത- വേ॑ദ॒സം॑ । ദേ॒വം॑ ।
 വ॒ഹ॒ന്തി॑ । കേ॒തവഃ॑ ॥ ദൃ॒ശേ॑ । വി॒ശ്വാ॒യ॒ । സൂ॒ര്യം॑ ॥ ചി॒ത്രം॑ ।

ദേ॒വാ॒നാം । ഉ॒ദി॒തി । അ॒ഗാ॒ത് । അ॒നീ॒കം । ച॒ക്ഷുഃ । മി॒ത്ര॒സ്യ ।
 വ॒രു॒ണ॒സ്യ । അ॒ഗ്നേഃ ॥ ഏ॒തി । അ॒പ്രാഃ ।
 ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ ഇ॒തി ദ്യാ॒വാ - പൃ॒ഥി॒വീ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷം ।
 സൂ॒ര്യഃ । ആ॒ത്മാ । ജ॒ഗതഃ । ത॒സ്ഥു॒ഷഃ । ച ॥ അ॒ഗ്നേ । നയ॑ ।
 സു॒പ॒ഥേ॒തി സു॒- പ॒ഥാ । രാ॒യേ । അ॒സ്മാ॒ൻ । വി॒ശ്വാ॒നി । ദേ॒വ ।
 വ॒യു॒നാ॒നി । വി॒ദ്വാ॒ൻ ॥ യു॒യോ॒ധി । അ॒സ്മത് । ജു॒ഹു॒രാ॒ണം ।
 ഏ॒നഃ । ഭൂ॒ധി॒ഷ്ടാം । തേ । നമ॑ഉ॒ക്തി॒മി॒തി നമഃ॑ - ഉ॒ക്തിം ।
 വി॒ധേ॒മ ॥ ദി॒വം । ഗ॒ച്ഛ । സു॒വഃ । പ॒ത । രൂ॒പേ॒ണ് । 44 (50)

1.4.43.2

വോ രൂപമഭ്യേമി വയസാ വയഃ ।
 തുഥോ വോ വിശ്വവേദാ വി ഭജതു വർഷിഷ്യേ അധി നാകേ ॥
 ഏതത്തേ അഗ്നേ രാധ ഏതി സോമച്യുതം തന്മിത്രസ്യ
 പഥാ നയർതസ്യ പഥാ പ്രേത ചന്ദ്രദക്ഷിണാ യജ്ഞസ്യ പഥാ
 സുവിതാ നയന്തീർ ബ്രാഹ്മണമദ്യ രാധ്യാസമൃഷിമാർഷേയം
 പിതൃമന്തം പൈതൃമത്യഃ സുധാതുദക്ഷിണം ധീ സുവഃ
 പശ്യ വൃന്തരിക്ഷം യതസ്വ സദസ്യ ( ) രസ്മദ്ഭാത്രാ
 ദേവത്രാ ഗച്ഛത മധുമതീഃ പ്രദാതാരമാ വിശതാ
 ഽനവഹായാഽസ്മാൻ ദേവയാനേന പഥേത സുകൃതാം ലോകേ
 സീദത തന്നഃ സൗസ്ത്യതം ॥ 45

1.4.43.2 (Padam)

വഃ | രൂപം | അഭി | ഏതി | ഏമി | വയസാ | വയഃ || തുമഃ |
 വഃ | വിശ്വവേദാ ഇതി വിശ്വ - വേദാഃ | വീതി | ഭജതു |
 വർഷിഷ്ടേ | അധീതി | നാകേ || ഏതത് | തേ | അഗ്നേ |
 രാധഃ | ഏതി | ഏതി | സോമച്യുതമിതി സോമ - ച്യുതം |
 തത് | മിത്രസ്യ | പഥാ | നയ | ജ്വതസ്യ | പഥാ | പ്രേതി | ഇത |
 ചന്ദ്രദക്ഷിണാ ഇതി ചന്ദ്ര - ദക്ഷിണാഃ | യജ്ഞസ്യ | പഥാ |
 സുവിതാ | നയന്തീഃ | ബ്രാഹ്മണം | അഭ്യ | രാധ്യാസം |
 ജഷിം | ആർഷേയം | പിതൃമന്തമിതി പിതൃ - മന്തം |
 പൈതൃമത്യമിതി പൈതൃ - മത്യം | സുധാതുദക്ഷിണമിതി
 സുധാതു - ദക്ഷിണം | വീതി | സുവഃ | പശ്യ | വീതി |
 അന്തരിക്ഷം | യതസ്വ | സദസ്യഃ ( ) | അസ്മദാത്രാ
 ഇത്യസ്മത് - ദാത്രാഃ | ദേവത്രേതി ദേവ - ത്രാ | ഗച്ഛത |
 മധുമതീരിതി മധു - മതീഃ | പ്രദാതാരമിതി പ്ര - ദാതാരം |
 ഏതി | വിശത | അനവഹായേത്യനവ - ഹായ | അസ്മാൻ |
 ദേവയാനേനേതി ദേവ - യാനേന | പഥാ | ഇത |
 സുകൃതാമിതി സു - കൃതാം | ലോകേ | സീദത | തത് | നഃ |
 സൗസൃതം || 45 (68) (രൂപേണ-സദസ്യ-രഷ്ടാദശ ച) (A43)

1.4.44.1

ധാ॒താ രാ॒തിഃ സ॒വിതേ॑ദം ജു॒ഷന്താ॑ം പ്ര॒ജാപ॑തിർ

നി॒ധിപ॑തിർനോ അ॒ഗ്നിഃ ।

ത്വഷ്ടാ॑ വി॒ഷ്ണുഃ പ്ര॒ജയാ॑ സ॒പ്തം രരാ॑ണോ യജ॑മാനായ ദ്ര॒വിണം॑
ദധാ॑തു ॥

സമി॑ന്ദ്ര ണോ മ॒നസാ॑ നേ॒ഷി ഗോ॑ഭിഃ സ॒പ്തം സൂ॑രിഭിർ

മ॒ഘവ॑ൻമ് സ॒പ്തം സ്വ॑സ്ത്യാ ।

സം ബ്ര॑ഹ്മണാ ദേ॒വ കൃ॑തം യദ॑സ്മി സം ദേ॒വാനാ॑പ്തം

സു॒മത്യാ യജ॑ണിയാനാം ॥

സം വ॑ർചസാ പ॒യസാ॑ സം ത॒ന്യുഭി॑-രഗ॒ന്മഹി॑ മ॒നസാ॑ സ॒പ്തം

ശി॒വേന॑ ॥

ത്വഷ്ടാ॑ നോ അ॒ത്ര വ॑രിവഃ കൃ॒ണോ - [ ] 46

1.4.44.1 (Padam)

ധാ॒താ । രാ॒തിഃ । സ॒വിതാ॑ । ഇ॒ദം । ജു॒ഷന്താ॑ം । പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി

പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ । നി॒ധിപ॑തിരിതി നി॒ധി-പ॑തിഃ । നഃ । അ॒ഗ്നിഃ ॥

ത്വഷ്ടാ॑ । വി॒ഷ്ണുഃ । പ്ര॒ജയേ॑തി പ്ര - ജയാ॑ । സ॒പ്തം രരാ॑ണ ഇതി

സം - രരാ॑ണഃ । യജ॑മാനായ । ദ്ര॒വിണം । ദധാ॑തു ॥ സമി॑തി ।

ഇ॒ന്ദ്ര । നഃ । മ॒നസാ॑ । നേ॒ഷി । ഗോ॑ഭിഃ । സമി॑തി ।

സൂ॒രിഭി॑രിതി സൂ॒രി-ഭിഃ । മ॒ഘവ॑ന്നിതി മ॒ഘ-വ॑ൻ । സമി॑തി ।

സ്വസ്ത്യാ ॥ സമിതി । ബ്രഹ്മണാ । ദേവകൃതമിതി ദേവ-കൃതം ।
യത് । അസ്തി । സമിതി । ദേവാനാം ।

സുമത്യേതി സു - മത്യാ । യജ്ഞിയാനാം ॥ സമിതി ।

വർചസാ । പയസാ । സമിതി । തനുഭിഃ । അഗന്മഹി ।

മനസാ । സമിതി । ശിവേന ॥ തപ്ത്വാ । നഃ । അത്ര । വരിവഃ ।

കൃണോതു । 46 (50)

1.4.44.2

താനു മാർഷ്ടു തനുവോ യദിലിഷ്ടം ॥

യദഭ്യ ത്വാ പ്രയതി യജ്ഞേ അസിന്നഗേ

ഹോതാരമവൃണീമഹീഹ ।

ഋഗയാധ്യായഗുതാശ്മിഷ്ടാഃ പ്രജാനൻ യജ്ഞമുപ യാഹി

വിദ്വാൻ ॥

സ്വഗാ വോ ദേവാഃ സദനമകർമ യ ആജഗ്മ സവന്ദേദം

ജുഷാണാഃ ।

ജക്ഷിവാഴ്സഃ പപിവാഴ്സശ്ച വിശ്വേഷേ യത്ത വസവോ

വസൂനി ॥

യാനാഽവഹ ഉശതോ ദേവ ദേവാൻ താൻ-[ ] 47

1.4.44.2 (Padam)

അ॒ന്നി॒തി॒ | മാ॒ർഷ്ടു॒ | ത॒നു॒വഃ॑ | യത് | വി॒ലി॒ഷ്ട॒മി॒തി॒ വി॒-ലി॒ഷ്ടം॑ ॥
യത് | അ॒ഭ്യ॒ | ത്വാ॒ | പ്ര॒യ॒തീ॒തി॒ പ്ര - യ॒തി॒ | യ॒ജ്ഞേ॑ |
അ॒സ്മി॒ന് | അ॒ഗ്നേ॑ | ഹോ॒താ॒രം॑ | അ॒വൃ॒ണീ॒മ॒ഹി॒ | ഇ॒ഹ ॥
ഋ॒ധക് | അ॒യാ॒ട് | ഋ॒ധക് | ഉ॒ത | അ॒ശ॒മി॒ഷ്ടാഃ॑ | പ്ര॒ജാ॒ന॒ന്നി॒തി॒
പ്ര - ജാ॒നന് | യ॒ജ്ഞം॑ | ഉ॒പേ॒തി॒ | യാ॒ഹി॒ | വി॒ദ്വാ॒ൻ ॥
സ്വ॒ഗേ॒തി॒ സ്വ - ഗാ॑ | വഃ॑ | ദേ॒വാഃ॑ | സ॒ദ॒നം॑ | അ॒ക॒ർമ॑ | യേ॒ |
ആ॒ജ॒ഗ്നേ॒ത്യാ - ജ॒ഗ്ന॑ | സ॒വ॒നാ॑ | ഇ॒ദം॑ | ജു॒ഷാ॒ണാഃ॑ ॥
ജ॒ക്ഷി॒വാ॒ഘ്നഃ॑ | പ॒പി॒വാ॒ഘ്നഃ॑ | ച॒ | വി॒ശ്വേ॑ | അ॒സ്മേ॒ ഇ॒തി॒ |
ധ॒ത്ത॑ | വ॒സ॒വഃ॑ | വ॒സൂ॒നി ॥ യാ॒ൻ | ഏ॒തി॒ | അ॒വ॒ഹഃ॑ |
ഉ॒ശ॒തഃ॑ | ദേ॒വ॒ | ദേ॒വാ॒ൻ | താ॒ൻ | **47 (50)**

1.4.44.3

പ്രേ॒ര॒യ॒ സ്വേ॒ അ॒ഗ്നേ॑ സ॒ധ॒സ്തേ॑ ॥
വ॒ഹ॒മാ॒നാ॑ ഭ॒ർമാ॒ണാ॑ ഹ॒വീ॒ഘ്നി॒ വ॒സൂ॒ം ഘ॒ർമം॑ ദി॒വ॒മാ॒
തി॒ഷ്ഠ॒താ॒നു॑ |
യ॒ജ്ഞേ॑ യ॒ജ്ഞം॑ ഗ॒ച്ഛ॒ യ॒ജ്ഞ॑പ॒തിം॑ ഗ॒ച്ഛ॒ സ്വാ॒ം യോ॒നീം॑
ഗ॒ച്ഛ॒ സ്വാ॒ഹെ॒ഷ॒തേ॑ യ॒ജ്ഞോ॑ യ॒ജ്ഞ॑പ॒തേ॑
സ॒ഹ॒സൃ॒ക്ത॒വാ॒കഃ॑ സൂ॒വീ॒രഃ॑ സ്വാ॒ഹാ॑ ദേ॒വാ॑ ഗാ॒തു॒വി॒ദോ॑

ഗാ॒തും വി॒ത്താ ഗാ॒തുമി॒ത മ॒ന॒സസ്സ॑ത ഇ॒മം നോ॑ ദേ॒വ
ദേ॒വേഷു॑ യ॒ജ്ഞൗ॑ സ്വാ॒ഹാ വാ॒ചി സ്വാ॒ഹാ വാ॒തേ ധാഃ॑ ॥ 48

1.4.44.3 (Padam)

പ്രേ॒തി । ഇ॒രയ॑ । സ്വേ॒ । അ॒ഗ്നേ॒ । സ॒ധസ്ഥ॑ ഇ॒തി
സ॒ധ -സ്ഥേ॑ ॥ വ॒ഹമാ॑നാഃ । ഭ॒രമാ॑ണാഃ । ഹ॒വീഴ്ഷി॑ । വ॒സും ।
ഘ॒ർമ്മം । ദി॒വം । ഏ॒തി । തി॒ഷ്ഠത॑ । അ॒നു ॥ യ॒ജ്ഞേ॑ । യ॒ജ്ഞം ।
ഗു॒പ്തം । യ॒ജ്ഞപ॑തിമി॒തി യ॒ജ്ഞേ॑ - പ॒തിം । ഗു॒പ്തം । സ്വാ॒ം ।
യോ॒നിം । ഗു॒പ്തം । സ്വാ॒ഹാ । ഏ॒ഷഃ । തേ॒ । യ॒ജ്ഞഃ॑ ।
യ॒ജ്ഞപ॑ത ഇ॒തി യ॒ജ്ഞേ॑ - പ॒തേ॒ । സ॒ഹസൃ॑ക്തവാ॒ക ഇ॒തി
സ॒ഹസൃ॑ക്ത - വാ॒കഃ । സു॒വീര॑ ഇ॒തി സു॒-വീ॑രഃ । സ്വാ॒ഹാ ।
ദേ॒വാഃ । ഗാ॒തുവി॑ദ ഇ॒തി ഗാ॒തു - വി॑ദഃ । ഗാ॒തും । വി॒ത്താ ।
ഗാ॒തും । ഇ॒ത । മ॒ന॒സഃ । പ॒തേ॒ । ഇ॒മം । നഃ॑ । ദേ॒വ । ദേ॒വേഷു॑ ।
യ॒ജ്ഞം । സ്വാ॒ഹാ । വാ॒ചി । സ്വാ॒ഹാ । വാ॒തേ॒ । ധാഃ॑ ॥ 48 (48)

(കൃണോതു-താന-ഷ്ടാചതാരിഴ്ശച്ച) (A44)

1.4.45.1

ഉ॒രുഴ് ഹി॑ രാജാ വരു॑ണശ്ച॒കാര॑ സൂ॒ര്യായ॑
പ॒ന്നമാ॑മന്വേ॒തവാ॑ ഉ ।
അ॒പദേ॑ പാദാ പ്ര॒തിധാ॑തവേ-sക॒രുതാ॑-sപ॒വക്താ॑ ഹൃ॒ദയാ॑
വി॒ധശ്ചി॑ത് ॥

ശതം തേ രാജൻ ഭിഷജഃ സഹസ്രമൂർവി

ഗംഭീരാ സുമതിഷ്ട അസ്മു ।

ബാധസ്വ ദേഷോ നിർഘൃതിം പരാചൈഃ കൃതം ചിദേനഃ

പ്ര മുമുഗ്ധ്യസ്മത് ॥

അഭിഷ്ഠിതോ വരുണസ്യ പാശോഽഗേരനീകമപ ആ വിവേശ ।

അപാന്നപാത് പ്രതിരക്ഷന്ന സൂര്യം ദമേദമേ - [ ] 49

1.4.45.1 (Padam)

ഉരും । ഹി । രാജാ । വരുണഃ । ചകാർ । സൂര്യായ । പൻമാം ।

അന്വേതവാ ഇത്യനു- ഏതവൈ । ഉ ॥ അപദേ । പാദാ ।

പ്രതിധാതവ ഇതി പ്രതി - ധാതവേ । അകഃ । ഉത ।

അപവക്തേത്യപ - വക്താ । ഹൃദയാവിധ ഇതി

ഹൃദയ - വിധഃ । ചിത് ॥ ശതം । തേ । രാജന് । ഭിഷജഃ ।

സഹസ്രം । ഉർവി । ഗംഭീരാ । സുമതിരിതി സു-മതിഃ । തേ ।

അസ്മു ॥ ബാധസ്വ । ദേഷഃ । നിർഘൃതിമിതി നിഃ - ഘൃതിം ।

പരാചൈഃ । കൃതം । ചിത് । ഏനഃ । പ്രേതി । മുമുഗ്ധി ।

അസ്മത് ॥ അഭിഷ്ഠിത ഇത്യഭി-സ്ഥിതഃ । വരുണസ്യ । പാശഃ ।

അഗ്നേഃ । അനീകം । അപഃ । ഏതി । വിവേശ ॥ അപാം ।

നപാത് । പ്രതിരക്ഷന്നിതി പ്രതി - രക്ഷന്ന । അസൂര്യം ।

ദമേദമ ഇതി ദമേ - ദമേ । 49 (50)

1.4.45.2

സമീധം യക്ഷ്യഗേ ॥

പ്രതി തേ ജിഹ്വാ ഘൃതമുച്ഛരണ്യേത് സമുദ്രേ തേ
ഹൃദയമസ്തന്തഃ ।

സം ത്വാ വിശന്തോഷധീ-രുതാഃപോ യജ്ഞസ്യ ത്വാ
യജ്ഞപതേ ഹവിർഭിഃ ॥

സൂക്തവാകേ നമോവാകേ വിധേമാഽവദ്യഥ നി ചങ്ക്വണ
നിചേരുരസി നി ചങ്ക്വണാഽവ ദേവൈർദേവ-കൃതമേനോ
ഽയാധവ മർത്യൈർമർത്യ-കൃതമുരോരാ നോ
ദേവ രിഷസ്സാഹി സുമിത്രാ ന ആപ ഓഷധയഃ - [ ] 50

1.4.45.2 (Padam)

സമീധമിതി സം - ഇധം । യക്ഷി । അഗേ ॥ പ്രതീതി । തേ ।
ജിഹ്വാ । ഘൃതം । ഉദിതി । ചരണ്യേത് । സമുദ്രേ । തേ ।
ഹൃദയം । അസ്തിത്യപ് - സു । അന്തഃ ॥ സമിതി । ത്വാ ।
വിശന്തു । ഓഷധീഃ । ഉത । ആപഃ । യജ്ഞസ്യ । ത്വാ ।
യജ്ഞപത ഇതി യജ്ഞ - പതേ । ഹവിർഭിരിതി ഹവിഃ- ഭിഃ ॥
സൂക്തവാക ഇതി സൂക്ത - വാകേ । നമോവാക ഇതി
നമഃ - വാകേ । വിധേമ । അവദ്യഥേത്യവ - ദ്യഥ ।
നിചങ്ക്വണേതി നി - ചങ്ക്വണ । നിചേരുരിതി നി-ചേരുഃ ।

അസി । നിചങ്ക്വണേതി നി - ചങ്ക്വണ । അവേതി ।
 ദേവൈഃ । ദേവകൃതമിതി ദേവ - കൃതം । ഏനഃ । അയാട് ।
 അവേതി । മർത്യൈഃ । മർത്യകൃതമിതി മർത്യ - കൃതം ।
 ഉരോഃ । ഏതി । നഃ । ദേവ । രിഷഃ । പാഹി । സുമിത്രാ ഇതി
 സു - മിത്രാഃ । നഃ । ആപഃ । ഓഷധയഃ । **50 (50)**

1.4.45.3

സന്തു ദുർമിത്രാസ്തസ്മൈ ദൂയാസുർ യോഽസ്മാൻ ദോഷി
 യം ച വയം ദിഷോ ദേവീരാപ ഏഷ വോ ഗർഭസ്തം വഃ
 സുപ്രീതച്ഛു സുഭൃതമകർമദേവേഷു നഃ സുകൃതോ
 ബ്രൂതാത് പ്രതിയുതോ വരുണസ്യ പാശഃ പ്രത്യസ്തോ
 വരുണസ്യ പാശ ഏയോഽസ്യേധിഷീമഹി സമിദസി
 തേജോഽസി തേജോ മയി ധേഹ്യപോ അനചാരിഷച്ഛു
 രസേന സമസൃക്ഷ്മഹി । പയസ്വാച് അഗ്ന ആ ( ) ഽഗമം
 തം മാ സച്ഛു സൃജ വർചസാ ॥ **51**

1.4.45.3 (Padam)

സന്തു । ദുർമിത്രാ ഇതി ദുഃ - മിത്രാഃ । തസ്മൈ । ദൂയാസുഃ ।
 യഃ । അസ്മാൻ । ദോഷി । യം । ച । വയം । ദിഷഃ । ദേവീഃ ।
 ആപഃ । ഏഷഃ । വഃ । ഗർഭഃ । തം । വഃ । സുപ്രീതമിതി
 സു - പ്രീതം । സുഭൃതമിതി സു - ഭൃതം । അകർമ ।

ദേവേഷു | നഃ | സുകൃത ഇതി സു - കൃതഃ | ബ്രൂതാത് |
 പ്രതിയുത ഇതി പ്രതി - യുതഃ | വരുണസ്യ | പാശഃ |
 പ്രത്യസ്തു ഇതി പ്രതി - അസ്തുഃ | വരുണസ്യ | പാശഃ | ഏധഃ |
 അസി | ഏധിഷീമഹി | സമിദിതി സം - ഇത് | അസി |
 തേജഃ | അസി | തേജഃ | മയി | ധേഹി | അപഃ | അനിതി |
 അചാരിഷം | രസേന | സമിതി | അസൃക്ഷ്മഹി |
 പയസ്യാൻ | അഗ്നേ | ഏതി ( ) | അഗമം | തം | മാ | സമിതി |
 സൃജ | വർചസാ || 51 (56)

(ദമേദമ-ഓഷധയ- ആ-ഷട്ച) (A45)

1.4.46.1

യസ്താ ഹൃദാ കീരിണാ മന്യമാനോ മർത്യം മർത്യോ
 ജോഹവീമി |

ജാതവേദോ യശോ അസ്മാസു ധേഹി പ്രജാഭിരഗ്നേ
 അമൃതത്വമശ്യാം ||

യസ്മൈ ത്വച് സുകൃതേ ജാതവേദ ഉ ലോകമഗ്നേ കൃണവഃ
 സേയാനം |

അശിനച് സ പുത്രിണം വീരവന്തം ഗോമന്തച് രയിം
 നശതേ സ്വസ്തി ||

ത്വേ സു പുത്ര ശവസോഽവ്യുത്രൻ കാമ കാതയഃ ।

ന താമിന്ദ്രാതി രിച്യതേ ॥

ഉക്ഥ-ഉക്ഥേ സോമ ഇന്ദ്രം മമാദ നീഥേനീഥേ

മഘവാൻ - [ ] 52

1.4.46.1 (Padam)

യഃ । ത്വാ । ഹൃദാ । കീരിണാ । മന്യമാനഃ । അമർത്യം ।

മർത്യഃ । ജോഹവീമി ॥ ജാതവേദ ഇതി ജാത - വേദഃ । യശഃ ।

അസ്മാസു । ധേഹി । പ്രജാഭിരിതി പ്ര - ജാഭിഃ । അഗ്നേ ।

അമൃതത്വമിത്യമൃത - ത്വം । അശ്യാം ॥ യസ്മൈ । ത്വം ।

സുകൃത ഇതി സു - കൃതേ । ജാതവേദ ഇതി ജാത-വേദഃ ।

ഉ । ലോകം । അഗ്നേ । കൃണവഃ । സ്യോനം ॥ അശ്വിനം । സഃ ।

പുത്രിണം । വീരവന്തമിതി വീര - വന്തം । ഗോമന്തമിതി

ഗോ - മന്തം । രയിം । നശതേ । സ്വസ്തി ॥ ത്വേ ഇതി । സിതി ।

പുത്ര । ശവസഃ । അവ്യുത്രൻ । കാമകാതയ ഇതി

കാമ - കാതയഃ ॥ ന । ത്വാം । ഇന്ദ്ര । അതീതി । രിച്യതേ ॥

ഉക്ഥ ഉക്ഥ ഇത്യുക്ഥേ - ഉക്ഥേ । സോമഃ । ഇന്ദ്രം । മമാദ ।

നീഥേനീഥ ഇതി നീഥേ - നീഥേ ।

മഘവാന്മിതി മഘ-വാൻ । 52 (50)

1.4.46.2

സുതാസഃ ।

യദീ॑ഷ് സ॒ബാ॑യഃ പി॒തരം॑ ന പു॒ത്രാഃ സ॒മാന॑ദക്ഷാ അവ॒സേ
ഹവ॑ന്തേ ॥

അഗ്നേ॑ രസേ॒ന തേജ॑സാ ജാ॒തവേ॑ദോ വി രോ॒ചസേ॑ ।

രക്ഷോ॑ഹാഽമീ॒വചാ॑തനഃ ॥

അപോ॑ അ॒ന॒ചാരി॑ഷ്യ॒ഷ് രസേ॑ന സ॒മ॒സൃ॑ക്ഷ്മഹി ।

പയ॑സ്യാ॒ഷ് അഗ്ന॑ ആ॒ഗമം॑ തം മാ സ॒ഷ് സൃ॑ജ വർ॒ചസാ॑ ॥

വസ്യൂർ॑ വസ്യു॒പതി॑ർഹികമ॒സൃഗ്നേ॑ വിഭാ॒വസുഃ॑ ।

സ്യാമ॑ തേ സുമ॒താവ॑പി ॥

താമ॑ഗ്നേ വസ്യു॒പതിം॑ വ॒സ്യുനാ॑മഭി പ്ര മ॒ന്ദേ- [ ] 53

1.4.46.2 (Padam)

സുതാസഃ ॥ യത് । ഇ॒തം । സ॒ബാ॑യ ഇതി॑ സ - ബാ॑യഃ ।

പി॒തരം॑ । ന । പു॒ത്രാഃ । സ॒മാന॑ദക്ഷാ ഇതി॑ സ॒മാന - ദക്ഷാഃ॑ ।

അവ॒സേ । ഹവ॑ന്തേ ॥ അഗ്നേ॑ । രസേ॒ന । തേജ॑സാ ।

ജാ॒തവേ॑ദ ഇതി॑ ജാ॒ത - വേ॑ദഃ । വി॒തി । രോ॒ചസേ॑ ॥

രക്ഷോ॑ഹേതി॑ രക്ഷഃ - ഹാ । അമീ॒വചാ॑തന

ഇത്യമീ॒വ - ചാ॑തനഃ ॥ അപഃ॑ । അ॒ന॒ഗി॒തി । അ॒ചാരി॑ഷം ।

രസേ॑ന । സമി॒തി । അ॒സൃ॑ക്ഷ്മഹി ॥ പയ॑സ്യാൻ । അഗ്നേ॑ ।

ഏതി | അഗമം | തം | മാ | സമിതി | സൃജ | വർചസാ ||
 വസുഃ | വസുപതിരിതി വസു- പതിഃ | ഹികം | അസി |
 അഗേ | വിഭാവസുരിതി വിഭാ - വസുഃ | സ്യാമ | തേ |
 സുമതാവിതി സു -മതൗ | അപി || ത്വാം | അഗേ |
 വസുപതിമിതി വസു - പതിം | വസുനാം | അഭി | പ്രേതി |

മന്ദേ | **53 (50)**

1.4.46.3

അധാരേഷു രാജൻ |

ത്വയാ വാജം വാജയന്തോ ജയേമാ-ഭിഷ്യാമ പൃഥ്സുതീർ
 മർത്യാനാം |

ത്വാമഗേ വാജസാതമം വിപ്രാ വർദ്ധന്തി സുഷ്ടുതം |

സ നോ രാസ്യ സുവീര്യം ||

അയം നോ അഗ്നിർവരിവഃ കൃണോത്വായം മൃധഃ

പുര ഏതു പ്രഭിന്ദൻ ||

അയഃ ശത്രുഞ്ജയതു ജർ.ഹൃഷാണോഽയം വാജം ജയതു
 വാജസാതൗ ||

അഗ്നിനാഽഗ്നിഃ സമീധൃതേ കവിർ ഗൃഹപതിർ യുവാ |

ഹവ്യവാധ്-ജുഹ്വാസ്യഃ ||

ത്വഃ ഹൃഗേ ( ) അഗ്നിനാ വിപ്രോ വിപ്രേണ സന്മസ്തതാ |

സഖാ സഖ്യാ സമിധ്യസേ ॥

ഉദഗേ ശുചയസ്തവ വി ജ്യോതിഷാ ॥ 54

1.4.46.3 (Padam)

അധരേഷു | രാജന് ॥ ത്വയാ | വാജം | വാജയന്ത ഇതി

വാജ - യന്തഃ | ജയേമ | അഭീതി | സ്യാമ | പൃഥ്വീസുതീഃ |

മർത്യാനാം ॥ ത്വാം | അഗേ | വാജസാതമിതി

വാജ - സാതമം | വിപ്രഃ | വർധന്തി | സുഷുതമിതി

സു - സ്തുതം ॥ സഃ | നഃ | രാസ്വ | സുവീര്യമിതി

സു - വീര്യം ॥ അയം | നഃ | അഗ്നിഃ | വരിവഃ | കൃണോതു |

അയം | മൃധഃ | പുരഃ | ഏതു | പ്രഭിന്ദന്നിതി പ്ര - ഭിന്ദന് ॥

അയം | ശത്രുൻ | ജയതു | ജർഹ്യഷാണഃ | അയം | വാജം |

ജയതു | വാജസാതവിതി വാജ - സാതഃ ॥ അഗ്നിനാ |

അഗ്നിഃ | സമിതി | ഇധ്യതേ | കവിഃ | ഗൃഹപതിരിതി

ഗൃഹ - പതിഃ | യുവാ ॥ ഹവ്യവാധിതി ഹവ്യ - വാദ് |

ജുഹ്വാസ്യ ഇതി ജുഹു - ആസ്യഃ ॥ ത്വാം | ഹി | അഗേ ( ) |

അഗ്നിനാ | വിപ്രഃ | വിപ്രേണ | സന് | സതാ ॥ സഖാ |

സഖ്യാ | സമിധ്യസ ഇതി സം - ഇധ്യസേ ॥

ഉദിതി | അഗേ | ശുചയഃ | തവ | വീതി | ജ്യോതിഷാ ॥ 54 (64)

(മഘവാനം-മന്ദേ-ഹൃഗേ-ചതുർദ്ദശ ച) (A46)

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 46 Anuvaakams :-

(ആ ദദേ-വാചസ്പതയേ-ഉപയാമഗൃഹീതോഽസ്യ-വാചോ -
അയം വാ - യാ വം-പ്രാതര്യുജാ-വയം-തം -യേ ദേവാ-
സ്മിച്ഛ-ദുപയാമഗൃഹീതോഽസീ-മുർദ്ധാനം-
മധുശ്ചേ-ന്ദ്രാഗ്നി-ഓമാസോ-മരുത്വന്ത-മിന്ദ്രമരുതോ-
മരുത്വാൻ- മഹാൻ-മഹാന്നുവത്-കദാ-വാമ-മദണ്യേഭിർ
ഹിരണ്യപാണിച്ഛ-സുശർമാ-ബൃഹസ്പതി സുതസ്യ -
ഹരിരസ്യ-ഗ്-ഉത്തിഷ്ഠൻ-തരണി- രാപ്യായസ്യേ-
യുഷ്മേ യേ-ജ്യോതിഷ്ഠതീം-പ്രയാസായ-ചിത്ത-മാതിഷ്ഠേ-ന്ദ്ര
-മസാവി-സർവസ്യ-മഹാൻമ-സജോഷാ-ഉദുത്യം-
ധാതോ-രുച് ഹി-യസ്ത്വാ ഷട്ചതാരിച്ഛത് |)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ആ ദദേ-യേ ദേവാ-മഹാ-നൂത്തിഷ്ഠൻമ-സർവസ്യ-
സന്തു ദുർമിത്രാ-ശ്ചതുഷ്ഠഞ്ചാശത് |)

First and Last Padam of Fourth Prasnam :-

(ആ ദദേ-വി ജ്യോതിഷാ |)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ

പ്രഥമകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 , Prasanam 4 (TS 1.4)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	109
Anuvakam 2	1	47
Anuvakam 3	1	57
Anuvakam 4	1	43
Anuvakam 5	1	20
Anuvakam 6	1	18
Anuvakam 7	1	19
Anuvakam 8	1	25
Anuvakam 9	1	26
Anuvakam 10	1	43
Anuvakam 11	1	42
Anuvakam 12	1	22
Anuvakam 13	1	35
Anuvakam 14	1	30
Anuvakam 15	1	20
Anuvakam 16	1	20
Anuvakam 17	1	26
Anuvakam 18	1	29
Anuvakam 19	1	29
Anuvakam 20	1	19

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡ - ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Anuvakam 21	1	26
Anuvakam 22	1	77
Anuvakam 23	1	24
Anuvakam 24	1	23
Anuvakam 25	1	14
Anuvakam 26	1	12
Anuvakam 27	1	15
Anuvakam 28	1	26
Anuvakam 29	1	23
Anuvakam 30	1	21
Anuvakam 31	1	20
Anuvakam 32	1	9
Anuvakam 33	1	19
Anuvakam 34	1	36
Anuvakam 35	1	24
Anuvakam 36	1	18
Anuvakam 37	1	26
Anuvakam 38	1	23
Anuvakam 39	1	27
Anuvakam 40	1	26
Anuvakam 41	1	26
Anuvakam 42	1	30
Anuvakam 43	2	118

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡ - ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Anuvakam 44	3	148
Anuvakam 45	3	156
Anuvakam 46	3	164
Total →	54	1810